

Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşəani

Hasia nedebə tau sabo po

Te Kraisgo po selə pabo bidi Pol agai e pas aşəani. Magi baso meni. Te aga digi te moni hanu Romba polobadu pabeo, te gasa bidigo Kraisgo po augwalibolo hasia polobadu pusugi pai dao. Te bidi Pol agai homugo te Romba pelama augwali dali tamadi bidigi paibao homu elama, tama te Rom bagego aga teba asobo kolesaga page hania konemainu eyu, agai e pas tolali. Tama nosali aga te bulu tə kantri Spenba pelama, te Kraisgo po wali pabo we bidibolo po pusigi paibao homu yali. Agai homugo me te agai gasa haniani bulu we bidibolo ola mani po page te Rom bagego konea saibao. Te po page e tiwai dao: te Juda hani we bidi dali te Juda hani isławai haniani bulu hani we bidi dali, da tigidali te God pəba asobo usu mu egobeo. Magi baso meni, da tigidaligo dwai sə eyu səgə sai bage bidibo dao. Tiali goli Godigo aga Ogwa tagala palama, tama tialigo da te da aga pəba asobo tə sunumi dawai dao. Te Krais wali pabo we bidi augwaligo yabo kolesaga po me te bidi Polgo e aşəani pas tomode ola mani.

Hasia mu Polgo te Romde Jisasgo po wali pabo we bidibolo siade da po weyu, agai e tama po wali, te augwali tau somainu Godiba sesemane sogo gedu haluasa po hanalubo da. Tama nosali agai te pasde aşəani homude po page pusa mani, te konealubo po dəq wabo sunumi delide naga te God gedude doloba pai we bidi pedelaibao, te tobage wali po te Dəq 1:17 tede elalubao. Polgo te tama po wali, tigidali we bidi, te Juda hani dabe augwali me, ma te gasa hani dabe me te tagalao, augwali me te səgə sabo we bidi dao. Tama tialima Godigo olo tau sabo wiegi yai kolesaga eyu augwali ma sali. Te Jisas Kraisba konealubo homu dəq wabo bidi yai baso da, te Godigo aga ma selama, tama aga te Godigo abagi pedaliyu, te Jisas Kraisgo ama bidai dao. Te bidi me deli Godigo ma sobaso da, teda agai bidabo ula te gesi noma pedelaibao. God aga dali bidibaso te Godigo Məbə Noma Bidi Ogwa Wai aga dali pəqənalı bidibao. Tama tialima te səgə me isibo səgo bomogo aga aiyaba elaluama tonalubaso, te usu me egobeo.

Tama te bidi Polgo pusali po tigidali te aga tau sabo bidi Tertius agai te po aşənama tama augwali sigo e pas te Rom moni hanuba tolali. Te tiwai me te bidi Pol agai te haniani təde bidali te Kraisgo po wali pali we bidi hanibolo aga pas aşəna tolobo sə eyu, tama me sogo aga digi te pas tolobo po olama, tama gasa bidigo te Polgo pusali po aşəani. Tama tiyu, tama Pol agai nogi aga digi nogogo te pasde aiyadu aşəani, tama gasa bidigo te pas iba selə pali.

**Te konealubo homu dą̄ wabo sunumi delide naga da te
God gedude doloba pai we bidi pedelaibao**

(Daqi 1-4)

Polgo te Godigo po sela pabo sę yali

1 ¹Ena Pol da, tama eno e po asəna tolobao. Ena te Krais Jisasgo sę bidi dao. God agai ena i olama tama te po sela pabo sę bidi nigelili. Eno te Godigo wiegi yai gesi po te we bidibolo pusumainu agai ena hagea selama tedali muai. ²Tama polobadu digi mu agai te wiegi yai gesi po nosali maiabo po dą̄ olama, tama aga po pusali sę bidi profet dabe augwaligo te dą̄ wali po te Godigo po bukude aşəai dao. ³Tama te wiegi yai gesi po te aga Ogwade wabo po dao. Te aga bidi mu pedalama bidibode, te aga wą̄ mu Devitgo hanide pedalalali. ⁴Tama me ma te wiegi yai kolesaga ebo Tedali Mobo Bidigo bomo eyu aga sa hania muani, aga te Godigo Ogwa da wai. Godigo aga te ḡu pagede ma hodolama, tama tebogo agai te we bidibolo aga Godigo Ogwa mu dao ola mayu waselai dao. Aga dago Genuai Bidi Jisas Krais dao. ⁵Te aga nogi delide naga te Godigo da olo mu tau sabo wiegi yai kolesaga eyu, tama aga nogide me agai ena te po sela pabo sę bidi nigelili. Te Krais aga nogi tobade Godigo tama tiali, te Juda hani we bidi dali naga meni, te tigidali tqde bidibo we bidigo konealubo po agade dą̄ weyu tama agai po wali pomainogo tama tiai dao. ⁶Dagego me te Godigo i wabo odama, tama dage te Jisas Kraisde wadolali we bidi pedalalali.

⁷Eno e pas te dage Rom moni hanude bidibo we bidibolo asəna tolobao. Dage Rom bage, te God agai dage dali dwagi yai homu eyu, godolo eyu elama, tama dage te aga we bidi mu bidimainogo eyu agai dage i wali. Tama eno homugo dago Aya God dali, Genuai Bidi Jisas Krais dali sigo te dage dali te olo mu tau sabo kolesagago eyu tama dage homu wiegi yai ilama dage dua bugagia bidaibao.

Polgo Rom dabe sugi pabo homu yali

⁸Hasia eno e po bolo dagebolo wainogo ebao: te tigidali gasa tq badu bidibo bidi dabe augwaligo dagego Kraisde konealubo po dą̄ olama bidibo po mibo dao. Tama tibaso eno te po mibode homu koneyu, tama Jisas Kraisgo nogide te eno usu da po weyu, te eno Godibolo gedu haluasa po wabo dao. ⁹Eno Godigo sę eno bomo tigidaligo eyu, tama eno te aga Ogwade te wiegi yai gesi po te we bidibolo pusubo sę ebo dao. Tama te God aga digi koneani, eno mu po obao, sesemane sogo eno gedu haluasa po wabo si te eno dagego nogi nogi ebo dao. ¹⁰Tama sesemane sogo eno agabolo gedu haluasa po weyu, eno te tiwai hanalubo

dao, "Hauwa sogo augwali pageba pabo tü elalusıbadi ena tonaluali goli, megı nago usu da olama, te ena pabo tü nıgilama, ena augwaliba pomainao," te po wabo dao. ¹¹ Magi baso meni. Eno dage suainogo ebo homu mu godolo yai. Eno te Godigo Mobo Bidigo tau sabo po mobo meba te dagebolo mayu, te dage bomo ilimainogo homu ebo dao. ¹² Te e tama tiwai dao: eno homugo dagego te Kraisde konealubo po dąu wabogo te ena tau siyu, te eno te Kraisde konealubo po dąu wabogo dage tau siyu emainogo eno te dageba pabo homu ebo dao. Tama te tiwai ebogo te da tigidaligo homu bomo ilimainogo homu ebo dao.

¹³ Eno ama dedeo, eno homugo dagego e po bugagia koneiąo, hauwa sogo eno te dage bidibo madi asaibao homu yali. Tiali goli sesemane sogo nai me deligo te ena tü palialubo dao. Te eno sego gasa bulude bidibo Juda hani isławai we bidi augwali tau selama te augwaligo Godigo po wali pabo we bidi pedalali, tama eno dage tomode me te tau sabo sę egi pabo homu hauwa sogo yai dao. ¹⁴ Magi baso meni. Tqde we bidigo gedude te Grik po wabo bage augwali te haniani naide kolesaga page tolalubo bage dao, nogi elalubo dao. Me ma, te Grik po wasiąbo bage, augwali nogi meni yai bage dao. Tiali goli agai enabolte wiegi yai gesi po pusubo sę mayu, "Te Grik dabe dali, te Grik hani isławai we bidi dabe dali si augwali tigidaliba pusao" wey়u yai. "Te kolesaga koneai bidi dabe dali, te kolesaga konesiąwai bidi dabe me, tigidalibolo pusao," wai. ¹⁵ Tama tibaso eno homu me hodaloyu, te wiegi yai po te dage Rom hanude bidibo bidi dabebole me te po pusainogo te homu bomo ebo dao. ¹⁶ Magi baso meni. Ena te wiegi yai gesi po wabode te ena hale me ebo menio. Te wiegi yai po Godigo bomo elalubao, te tigidali konealubo po dąu wali bidi dabe ma sabo te po usu dao, te hasia Juda dabe ma selama, te nosali gasa hani dabe me ma dobola sabo te wiegi yai po usu mu dao. ¹⁷ Odiąo. Te wiegi yai gesi pogo te Godigo te dwai sę yali we bidi te doloba pai we bidi ilabo sę page te dabolo hania ola mabo dao. Te sę page e dao: bidigo aga homu tigidali Kraisba munama tama agade naga tialuyu da, teda te Godigo gedude te bidi te doloba pai bidi pedalaiobao. Gasa sę ebo te usu egobeo, te Kraisde tialubo kolesaga naga usu yaibao. Tama te doloba pai bidi ilabo sę page hania ilimainogo te Godigo po pusali profet bidi agai polobadu mu te Godigo wali po me deli tama asęai, "Te bidigo aga homu tigidali enaba muyu, te enade tialubo bidi, te bidi eno gedude doloba pai bidi pedalama, tama bugagia bida da pey়u bida paibao," te po asęai.^a

Tigidali we bidi sęge sabo we bidi dao

¹⁸ Te Godigo sębę ebo te aga bidibo madidu hania pedalalio. Agai te God tudiba muyu, te dwai kolesaga eyu bidibo bidi dabe dali sębę ebo

dao. Te tobage dwai sę ebo bage augwaligo te dwai kolesagago te mu pogo sę idali weyu te mu po hogwa sabo dao. ¹⁹ Augwaligo te mu po page konebo tų elaluali, tiali goli augwaligo te tų wali pisiąbaso, Godigo augwali dali sębę ebo dao. Magi baso meni, te tigidali Godigo kolesaga te geme me dualalubeo. Te augwaliba hania hanilani, God aga digi augwalibolo ola mawai dao. ²⁰ E tiwai dao: polobadu mu Godigo tigidali nai nigali, tama te sogo gagalama megı e sogoba usu nagasali, tama te bidi dabe augwaligo agai nigali nai dabe suali. Tama augwaligo tede te Godigo kolesaga meba koneani, te bidi dabego gedugo susiąbo kolesaga te augwaligo koneagameo. Te aga gasagi yai tedali mu da, aga God dao, te augwaligo hania koneagameo. Tama agai genuai bomo te sesemane sogo bidata pabo bomo dao, silisiąbo bomo mu dao, te me augwaligo agade koneagameo. Tama tibaso, te bidi dabe augwa dwai sę ebo kolesaga te geme dualiyu tama augwaligo te po wei ponabo tų menio, “Dago te God konebeo,” te po me wagobeo. ²¹ Magi baso meni, augwaligo God koneali goli augwaligo aga te God mu da te homu me isayu, tama augwaligo aga nogi uwabala me sabeo. Tama augwaligo gedu haluasa po weyu agaba puba hwi me wabeo. Menio. Te augwaligo augwa homu kolesaga te olo naiba muani, te augwaligo God gegeda peyu, tama augwaligo homu te be hulia sabo tiwai pedalai.^b ²² Augwaligo hagoma eyu te po wai, “Dago kolesaga koneani,” tiali goli augwali esela pai bidi dabe mu pedalai dao. ²³ Tama tiyu, augwaligo te isisąbo Godigo moni ula yai bomo tudiba muyu, tama augwaligo lotu po agabolo me wabeo. Menio. Augwaligo aga hasegelama, tama olo isabo bidigo piksa nomabolo me, tama ba noma me, te kibu piksa noma me, tama hasa yogai hani dali, te hasamani hani dali noma me, te tama piksa dabe selama, tama “Te nai dago god dao,” weyu, tama augwaligo te nai piksa noma dabebe lotu po wabo gagalama ebo dao.^c

²⁴ Tama tibaso Godigo augwali tagalali. Augwa dwai kolesagago digi augwa te dwai meda yai kolesagaba kegeyu, tama augwa digi augwa tigi doloyu yainogo eboso, agai augwali tagalali. ²⁵ Da bidi dago te Godigo nogi sesemane bidata pabo sogo uwabala sidu geao. Mu dao. Tiali goli te tobage bidi dabe augwaligo te Godigo mu po tagalama tama hasegelama tibo po sali. Tama tiyu, augwaligo te tigidali nai nigali God tagalama, tama augwaligo agai nigali naiba naga lotu po weyu, tama augwaligo teba sę yali. ²⁶ Augwaligo aga tagalobaso, Godigo augwali te dwai meda kolesagaba tagalama bidai. Augwa we dabe augwaligo te bidigo augwali sabo te dolo kolesaga augwaligo te tagalama, tama te we dabe augwa hasi te wego isisąbo dwai meda yai kolesaga wali pai dao. ²⁷ Tama bidi dabego me augwaligo te we sabo dolo kolesaga ebo te tagalama, tama

^b 1:21 Ef 4:17-18 ^c 1:23 Bom 4:16-18

augwaligo homu te sia dabo tiwai eyu, tama augwaligo dwai meda yai kolesaga te augwa ama hasi dabe dali yainogo yai. Te bidi dabe augwaligo te bidi aga hasi isiąbo hale ebo kolesaga te gasa bidi dabe dali yai. Tama te we bidi dabe augwa digi augwa te tobage dwai dwai sę yali kolesaga usu nama wei ponoyu, te augwali dwai dene mu sai dao.

²⁸ Augwaligo te God augwa homude dąu ola sabo hagela homu yaligo da, teda Godigo augwali te augwa dwai kolesaga page tolalubo bidigo kolesaga wali pomainogo sula tagalilio. Tama tibaso, augwaligo te bidigo isąwai doloba pisąwai haniani kolesaga yai. ²⁹ Tama augwaligo te doloba pai kolesaga me isąyu, tama dwai kolesaga mu eyu, tama mena nai pesa eyu, tama boi bidi ebo kolesaga yali. Augwaligo te doado bage hauwa elalubo bidi dali dwai homu eyu sębę sabo homu elama, tama bidi ela muyu yai, tama wado po weyu, tama tibo po weyu elama, tama gasa bidi dali dwai sę yabo homu kone palobo dao, tama augwaligo po tola sabilibo po wabo dao. Te tigidali dwai kolesaga augwalide mu pagąnaluuai. ³⁰ Te augwaligo posobo po olama tama hanilama me po pusuyu tama bidi mebago nogi dolali. Augwaligo God dali boi bidi eyu, tama po dagą weyu, tama hagoma elama, tama augwa digi augwa nogi ugwaba sai. Augwaligo dwai gesi noma kolesaga pedalai. Tama augwaligo augwa aya de ida sigo po sela sąyu yai dao. ³¹ Te augwaligo kolesaga me konebeo. Tama augwaligo gasa bidibolo te dąu wali po wai, tiali goli augwaligo te augwa po wali me pisąwai. Augwaligo te augwa deli kanemego ame nani bage augwali me godolo me egobeo. Augwaligo te gasa bidi dabe homu dene eyu tau me magobeo. ³² Te Godigo te tobage dwai sę ebo bage dali ebo homu e tiwai dao: “Te tobage haniani dwai kolesaga ebo bidi dabe augwali isimainao, te dolo mu dao,” agai te homu ebo dao. Te dwai kolesaga ebo bidi dabe augwaligo te Godigo ebo homu bugagia koneai goli, koneama tagalama, augwaligo te tiwai dwai kolesaga yai. Tama augwaligo te sę naga me ebeo. Menio. Te augwaligo te tiwai dwai kolesaga ebo gasa bidi dabe augwali nogi me ugwaba siyu, te sę usu dao weyu yai.

Godigo po tų te dolo mu ebo dao

2 ¹ Te Godigo te tobage dwai dwai kolesaga ebo we bidi dabe dali sębę ebo dao. Tama agai te sębę ebo homu haninanigo da, teda dage tigidali bidi dabego gasa bagebolo po ela palobo da, eno dage deli delibolo e po obao, nago te naga yali dwai sę te gema dualobo usu me egobeo. Nago po wei ponainogo yali usu egobeo. Odao, nago gasa bidi dali naga po weyu yali, tama tebo kolesagago nago po nagaba digi te po obao. Magi baso meni, nago gasa bidi agabolo naga “Nago dwai kolesaga yai,” po wai, tiali goli naga digi nago me te tobage dwai kolesaga ebo dao. ² Tiali goli dago koneani, Godigo te tiwai dwai kolesaga ebo bidi

augwalibolo te dwai dene sabo sə wei ponobo dao. Tama tiyu Godigo po tū ebo te dolo mu naga ebo dao.³ Odao. Nago te tobage dwai kolesaga ebo bidi dabe augwalibolo te po weyu yali, tiali goli naga digi nago me te tiwai kolesaga yai, nago magi homu ebo dawe? Naga digi te Godigo po tū gedelama wi pabo usu yaibawe?⁴ Te ma, nago e homu ebawe, “Te Godigo ena wiegi yai bugagia iliyu, tama ena bobobage sogo tonaluyu, tama agai te dwai sə ebo wei enabolo polo me ponogobeo.” Te homu egio. Te Godigo wiegi yai polo wei ponosiąbo kolesaga ebode, te nago homugo te olo nai tiwai da, te homu ebawe? Godigo homugo nage homu begelemainogo, tama agai dwagi yai kolesaga naga nagebolo eyu tonalubo dao. Te kolesaga page nago konebewe?

⁵ Tiali goli nago naga homu mu palia selama, tama nago homu me begelebeo. Tialima tebo kolesagago te nago te dwai dene sabo sə ebo te pesage genuai holobao, te mone ge sabobo piduai tiwai. Te nosali te bodolu mani side te Godigo doloba pai po tū ebode te agai səbə hania haninama pedalaibao, tama nage te dwai dene te sogo saibao.⁶ Godigo te tigidali bidigo yali kolesagade usu nama dobawaibao.^d ⁷Tama mebagoda, te dwagi yai kolesagade bomo elama bidiyu, tama tebo kolesagago augwaligo te genuai nogi me te wiegi yai nogi me te me dolisąbo bidada pabo ula te tū gegebo sə ebo dao. Tama Godigo te tama kolesaga ebo bidi dabe augwalibolo te bugagia bidada peyu, bidada pabo bidibo ula mawaibao.⁸ Tama mebagoda homugo augwade naga koneyu, tama augwaligo mu po wabo te tudiba munama, tama dolo isəwai kolesaga wali pabo dao. Teda Godigo te bidi dabe augwali dali dwai homu mu eyu, tama genuai səbə eyu yaibao. Tama tiyu agai te dwai dene mu sabo sə augwaliba wei ponaibao.

⁹ Te dwai denede augwaligo hwa mu waibao, te dwai kolesaga yali bidi dabe tigidali, te Juda dabe augwaligo te dwai dene hasia selama, tama nosali te Juda hani isəwai bidi dabe augwali me tama naga tiaibao.¹⁰ Tiali goli Godigo te wiegi yai kolesaga ebo tigidali bidibolo te genuai nogi me, te wiegi yai nogi me augwalibolo mayu, tama augwali aga dali hodobo bugagia bidaibao. Te Juda dabe augwalibolo hasia menama, tama nosali te Juda hani isəwai bage augwalibolo me mawaibao.¹¹ Magi baso meni. God agai te we bidi dabe dagalobo si, agai te nogi yai we bidi tedali dagaloyu, te nogi meni yai we bidi tedali dagaloyu ebo menio. Aga da te tobage kolesaga ebo bidi menio.

¹² Te e tiwai yaibao: God agai te Juda hani isəwai bagebolo aga bomo yai po mabe. Tama tibaso, agai te augwaligo yali dwai kolesagade augwali po tū ebo si, augwaligo te bomo yai po bolali səde agai augwali osola sulama dene magobeo. Tiali goli augwaligo augwa digi bomai po

^d 2:6 Tib 62:12; Prs 24:12

bolo baso, agai augwali dene mawaibao. Me ma, te Juda dabe augwaligo te Godigo augwalibolo mani bomo yai po konebo dao. Tama te bomo yai po koneyu dwai sę yali bage augwali Godigo te bomo yai pogo osola sulama tama dene mawaibao.¹³ Magi baso meni. Te bidi dabe augwaligo bomai po odolama, tama te po augwaligo homuba musiąwani da, augwali te God gedude doloba pai bidi me pedalogobeo. Menio. Te tigidali bomai po tigidali sogo wali pali bidi, te bidi dabe augwali naga te Godigo augwali te doloba pai bidi nogi yaibao.¹⁴ Eno te kolesagade po me elalubao. Te Juda hani isławai gasa hani bidi dabe augwaligo te Godigo te Juda hani dabebolo mani bomai po meni yani, tiali goli augwa digi augwa homude augwaligo te bomai po wali pabo kolesaga wali peyu da, teda te kolesaga ebo bidi dabe augwaligo te bomai po meni yai goli, augwa tama tilama tama augwa homu aga digi te augwa bomai po tiwai elalubo dao.¹⁵ Augwa tama kolesaga ebode, te bomai pogo page te Godigo augwaligo homude aşənani te hania mu pedalai. Tama te homude elalubo bomai pogo augwaligo ebo kolesaga osola subo dao. Tama me sogo augwa homugo augwa yali sęde po tųiliyu ebo, tama me sogo augwaligo yali kolesagade te augwa homugo te kolesaga usu da homu ebo dao.¹⁶ Eno te Godigo wiegi yai gesi po te we bidibolo pusubo si eno e po me pusubo dao. Odao, te Godigo te aga bomai po mani bage me, te bomai po sisławani bage me augwali tigidali dali Godigo te po tųnosali yaibao. Tama tiyu agai te po tųdodolobo sę te Krais Jisasgo nogoba muyu, tama te bidi dabego gema ebo kolesaga osola suyu yaibao.

**Juda dabe augwaligo te gasa bidi dabebolo ola mani
po te augwa digi augwa me te po wali pabe**

¹⁷Dage Rom dabe tomode te bidi dabe meba te Juda dabe da. Te dage Juda dabe deli delibolo eno po obao. Nage da, nago nogi Juda elaluyu tama nago homu te bomai poba tialuyu, tama Godigo nagebolo te bomai po mobaso, tebogo nage te po tude tau saibao, te homu ebo dao. Naga digi naga nogi uwawaba siyu tama nago te po wabo dao, “Ena Godigo bidi dao,” te wabo dao,¹⁸ “Te Godigo homu kolesaga eno koneai, agai enabolo ‘Te kolesaga yao’ po eno odali,” nago te po weyu tama naga digi naga nogi uwawaba sabo dao. Augwaligo nage te bomai pode usu da olama, tama nago te doloba pai kolesaga koneyu godolo ebo dao.¹⁹⁻²⁰ Nago e tiwai homu ebo dao: “Te bomai pode eno te kolesaga page badi te mu po me sali da,” te homu eyu, tama “Eno te gedu widai bidi dabe augwali te eno tų me ola mabo usu dao. Ena te hulide bidibo bidi dabe augwaligo ula tiwai bidibao. Ena te kolesaga meni yai bidi dabe augwali po ola mabo bidi. Ena te bugagia konesiąwai dwasianu wai puluba tiwai bidibo bage po ola mabo tisa bidi da” wai.²¹ Odao. Nago te gasa bidi dabe ola mobaso da, teda magi baso nago naga digi naga ma ola mabo meniwe?

Nago po pusuyu te bidigo nai wi me sigio po wali, tiali goli naga digi nago magi baso nai wi sabo dawe? ²²Nago te po wali, “We bidigo te dwai penani ebo kolesaga me igimio” wali, tiali goli naga naga digi te penani sę ebo kolesaga magi baso ebo dawe? Gasa we bidi augwaligo te tibo god dabebolo lotu po weyu tama augwalibolo masigi me haniani dwagi yai nai me mabo dao. Nago te sęde te po wabo dao, “Eno te tibo godibolo lotu wabo kolesaga mu hagelabo.” Tiali goli magi baso nago te tibo godigo lotu beba pelama, te mani nai wi sabo dawe? ²³Nago naga nogi uwawa siyu, tama nago te po wai, “Eno Godigo bomai po koneai dao” wai. Tiali goli nago naga digi te bomai po boloyu yali, tama te kolesagago nago te Godigo nogi dolai dao. ²⁴Te nago te kolesaga dolali, tede te bukude te tama tiwai po elalubao, “Te Juda hani isławai bagego dwai posobo po weyu te po wabo dao, ‘Te Juda dabego God aga bomo meni yai bidi mu dao,’ augwaligo te posobo po Godigo nogide wabo dao,” te po te bukude asęna elalubao.^e

Te dwasianu tigiwali togwa sębo kolesaga ebo po

²⁵Te Godigo nogi dolobo sęde eno po me elalubao. Odiąo. God agai dagede sa muyu, tama dagego aga dąj ilimainogo duga tigiwali togolama, tama dagego te bomai po tigidali bugagia wali pobaso da, teda te tigiwali togobo sę ebogo aga du mu walaibao. Tiali goli dagego te bomai po bolali da, teda augwaligo dage tigiwali togwali digi, dage te tigiwali togosiławai bidi dabe tiwai pedalai dao. Te tigiwali togobo sę ebogo dage tau sogobeo. ²⁶Me ma, te tigiwali togosiławani Juda hani isławai bidi dabe augwaligo te Godigo bomai pogo kolesaga tigidali bugagia wali pobaso da, teda te bidi dabego nogi te tigiwali togwali Juda dabego nogi tiwai mu elaluiba. ²⁷Mu tama, dage Juda dabe dagego te bomai po elalubao, tama augwaligo dage tigiwali togwai. Tiali goli dagego te bomai po boloyu yai. Tama te Juda hani isławai bage augwali olo bidibao, augwa tigiwali togosiławani bidi dabe bidibo dao. Tiali goli augwaligo te Godigo bomai po wali mu pai yaibaso da, teda augwaligo ebo kolesagago dagego kolesaga aiyaba elaluyu tama po dagebolo naga waibao. ²⁸Magi baso meni. Te bidi aga tigi daide naga te Juda bidi bidibo bage, te tobage bidi aga te Juda bidi mu menio. Tama te tigiwali togobo sę ebogo te tigiwali togwali bidi te Godigo gedude te doloba pai bidi nigigobeo, te usu egobeo. Te menio. ²⁹Te mu Juda bidi mu bidibo bidi, aga agai homu kolesagade te God wali pabo bidi bidibo dao. E tiwai dao, aga homude te dwai kolesaga togwa sęwai bidi, te tobage bidi te Juda bidi mu dao. Tama Godigo Mobo Bidigo aga dali te sę ebo dao, te bomai po wali pabo kolesagago te tobage sę ebo usu menio. Tama te dwai kolesaga

^e 2:24 Ais 52:5

togwa s̄awai bidi, aga te e t̄ode bidi gedude nogi ugwaba sabo bidi tiwai bidigobeo. Menio. Agai nogi te Godigo ugwaba saibao.

Bidigo dwai kolesaga ebogo te Godigo po aiyaba me elalugobeo

3 ¹Te tigiwali togobo s̄ede te tamadi wali po eno waligo da, te s̄ede dago ma kone palao. Te Juda dabe augwaligo te kolesaga wali peyu, tama augwaligo te Juda hani is̄awai bidi dabe augwali mena tama aiyaba elaluabawe? Te tigiwali togobo kolesaga ebogo augwali tau saibawe? ²Tegoba! Te wiegi yai haniani s̄ede te Juda dabe augwaligo te gasa hani bage aiyaba elalubo dao. Te hasia nai e dao: Godigo agai wiegi yai po te Juda dabe augwaligo bugagia tonalumainogo mawai dao. ³Mu dao, augwali mebago te pode te po mu po dao homu me is̄iąyu tama augwa homu tigidali te poba mubo meni. Tiali goli magigo menio. Ma augwaligo Godigo pode te tobage homu ebogo te Godigo digi te agai te Juda dabego wąj mubolo mani dąj wali po tagalomainogo ilaibawe? ⁴Mu menio. Tigidali we bidi augwaligo tibo po wabo bage bidibogo da, God agaduba deligo mu po sesemane sogo wabo dao. Polobadu te genuai bidi Devit agai dwai s̄e elama tama Godigo agade po t̄u dolo mu elama tama Devitgo te sogo aşənani pogo te eno megi tama wali po tau sabo dao. Agai te we bidigo dwai s̄e ebogo Godigo po t̄u dolo mu naga ebo kolesaga hania waselebo po te bukude aşeyu tama e po aşənani,

“Nago po wabo si, tigidali sogo te we bidi augwaligo
koneabao, nago po te dolo po naga dao. Tama
augwaligo nage po t̄u ila mobaso da, teda nago po
t̄u ebogo augwali aiyaba mu elaluabao,”

te po aşənani.^f

⁵ Te bidi dabe mebago e t̄ode bidigo homu kolesaga wali peyu augwaligo e po obao, “Magi yaliwe? Te dago dwai kolesaga ebogo te Godigo doloba pai kolesaga hanilibaso da, teda Godigo te dago yali dwai s̄ede dene wei ponobo, tama agai te tama tebo kolesaga te dolo ebo menio.” ⁶Woo, mu menio. Te God dolo me egi menigi sogo da, teda mena tama agai te tigidali t̄ode bidibo we bidigo kolesaga dagaligi dawe?

⁷Tama gasa bidigo e po enabolo wei ponaibao, “Te eno te God dali kę̄pis̄awai kolesaga ebogo te Godigo aga we bidi dali kę̄pab o kolesaga mu hanilama, te tama tialigo te aga genuai nogi mu pedalobaso da, teda magi baso agai enabolo te dwai s̄e ebo bidi nogi polali tama enabolo te dwai s̄e yali wei ponaibawe?” ⁸Tama we bidi augwaligo te po tama weyu e po me wabo dao, “Ao, Godigo te dwagi yai kolesaga pedalumainogo te dago dwai s̄e inao. Te bidi Pol agai te tiwai po naga wabo dao,” augwaligo enade nogi posobo po weyu te po wabo dao. Nosali te bidi

^f 3:4 Tib 51:4

dabe augwalibolo te Godigo dwai dene wei ponoyu, te agai dolo mu naga wei ponaibao.

Te doloba pai kolesaga ebo bidi deli me bidibeo

⁹Te Godigo te Juda dabe dali yali kolesagade dago magi homu egowe? Te ena me, te dage Rom we bidi meba me, te da te Juda hani bage dao. Te dago te Juda hani isawai we bidi dabe augwali aiyaba elalubo dawe? Te me tegobeo. Mu menio. Eno tamadi te po walio, te dwai kolesaga segegeo da tigidali badi, te Juda me te Juda hani isawai bage dali te segegeo mesegelai dao. ¹⁰Te Godigo po bukude te tiwai po wali e elalubao:

“Te doloba pai bidi deli me bidibeo. Mu menio. Te bidi me deligo wiegi yai kolesaga me konebeo.

¹¹ Te bidi me deligo God gegebo şe me ebo menio. ¹²Tigidaligo te tū wali pabo tagalali. Augwali tigidali bidi dali te Godigo gedude te olo bidi naga mu pedalai. Te wiegi yai kolesaga ebo bidi mu menio. Awe, me deli me elalubeo.^g

¹³ Te ma dala muai gū pagede polobadu pubulali tigi dwai dwai kugumini ebo tiwai, te bidi dabe augwaligo pedauwaligo wabo po te dwai mu dao. Augwaligo tibo po hauwa wabo dao. Augwaligo te bidi dolobo haniani po hauwa weyu, te dwai hasamanigo te bidi ela mubo tiwai ebo dao.^h ¹⁴Sesemane sogo augwaligo dwai dwai i ola mabo po odu geyu, te bidibolo sege mayu tebo dao.ⁱ

¹⁵ Augwaligo asesa polo gasa bidi dali boi bidi homu elama tama ela mubo dao. ¹⁶ Augwaligo augwa dwai şe ebo kolesaga wali peyu, tama te bidi dabe hauwabolo te dene me sege me te si naga mabo dao. ¹⁷ Augwaligo te gasa bidi dabe dali deli homu elama me bidibeo.^j ¹⁸ Augwaligo te God dali wi dwasianu me ebo menio,” te po te bukude polobadu aşəani.^k

¹⁹ Tama dago koneani, te tigidali bomai pogo ebo şe agai te da te bomai po dologode bidibo Juda bidi dabe dali te şe ebo dao. Godigo bomai pogo te da Juda bagebolo me te dena yali dwai şe ola mabo dao. Tama tialigo da, bidi me deli agai “Te ena doloba pai bidi dao,” te po wabo usu egobeo. Te Godigo bomai po te pogo şe si elalubao. Te bomai pogo dago

^g 3:12 Tib 14:1-3; 53:1-3 ^h 3:13 Tib 5:9; 140:3 ⁱ 3:14 Tib 10:7 ^j 3:17 Ais 59:7-8

^k 3:18 Tib 36:1

ebo dwai sə dabolo ola mabo dao, tama dago wei ponobo po menio. Tama me, da tigidali bidi te da tigidali gasa haniani təde bidibo we bidi dago te Godigo gedude dwai sə yali elaluai, te Godigo da tigidali dali po tū yaibao. Dago te me konemainogo, te bomai po elalubo dao. ²⁰ Magi baso meni, te bomai po wali pabo kolesagade te bidi deli agade Godigo ‘Aga doloba pai bidi dao’ po me wagobeo. Te bomai pogo dena dwai sə ebo kolesaga denabolo hania mu ola mayu ebo dao, te tama sə naga te bomai pogo ebo dao.

**Bidigo konealubo po Kraisde dą̄ wali bidigo
doloba pai nogi elaluibaø**

²¹ Te bomai po wali pabo kolesagade te bidi me deli aga Godigo gedude te doloba pai bidi munu me pedalogobeo. Tiali goli megı da te Godigo te bidi doloba pai bidi ilibø kolesaga hania pedalalı. Te bomai po wali pabo tūdu me pedalobeo. Menio. Te gasa tūdu pedalai. Tama te bomai po asəani po me, te Godigo po polobadu pusali sə bidi profet dabego pusali po me, te po sigo Godigo te bidi doloba pai bidi ilibø kolesagade nosali yabo sə po wai dao. ²² Te bidi doloba pai bidi ilibø kolesaga e dao: te bidigo konealubo po Jisas Kraisde dą̄ wali bidi, aga Godigo doloba pai nogi poaibao. Tama tigidali haniani we bidigo konealubo po dą̄ obaso da, Godigo augwali doloba pai we bidi nogi waibao. Magi baso meni, te Juda hani bidi doloba pai bidi ilibø kolesaga, te Juda hani isəwai bidi doloba pai bidi ilibø kolesaga tedali tedali meni. ²³ Magi baso meni. Da tigidali bidi dago dwai sə yai dao, tama da tigidali te Godigo wiegi yai usu niba kadu wabo usu menio. ²⁴ Tiali goli Godigo da olo mu tau siyu mabo kolesaga yalio. Tama Krais Jisasgo yali səgo da ma abelama, tama Godigo da doloba pai we bidi nogi poai. Dago te me abelebeo. Godigo olo mu dabolo te Krais Jisasgo yali səde te doloba pai we bidi nogi poai. ²⁵⁻²⁶ Polobadu Godigo Jisas sa muyu, te aga isəma tama agai ni pedaide te dulubo kanemego te agade konealubo po dą̄ wali bidi dabego dwai sə yali te sela səwaibao wai. Te kolesagago Godigo te agai ebo doloba pai kolesaga dabolo ola mani. Polobadu Godigo te we bidi augwali dali dua nagame eyu tama augwaligo dwai sə suali goli, agai aga nosali yabo səde homugo kone pelama agai te dwai sə wei ponebeo. Tiali goli megı e sogode agai te dwai sə ebo sula tagalobo menio. Aga ogwa isalide agai te dwai sə wei ponobo doloba pai kolesaga dabolo hania ola mawai dao. Tama tibaso dago koneani, God digi tigidali doloba pai mu bidibao. Tama dago e me koneani, te tigidali we bidigo konealubo po Jisasde dą̄ obaso da, agai augwali doloba pai we bidi nogi nogi yaibao.

²⁷ Tama tibaso, dena digi dena nogi ugwbaba sabo tū mena tama elalubawe? Te meni dao. Te tū palia salio. Magi naigo te tū palialive? Te Godigo augwali doloba pai we bidi nogi nogi yai hagede augwaligo

te bomai po wali pabo kolesagago augwali doloba pai bage ilibo meni. Te menio. Te Kraisde te konealubo po dą̄ wabo kolesagago naga te we bidi doloba pai we bidi ilibo dao. Tama tibaso, dena nogi ugwbaba sabo tu meni dao.²⁸ Tama koneyu, dago e tiwai po wabo dao: bidigo konealubo po dą̄ naga obaso tama Godigo aga doloba pai bidi nogi yaibao. Te bomai po wali pabo bidi da, agai te bomai po tigidali dolo mu wali pabo usu meni baso, te Godigo aga doloba pai bidi nogi me wagobeo.²⁹ Nago te po mu meni homu eyu, nago e po wabo dawe, “Te God aga te Juda dabe augwaligo God naga dao. Aga da, te Juda hani ą̄q isawai te gasa hani dabe augwaligo God meni,” nago te homu ebo dawe? Te po mu po menio. Aga da te gasa hani augwaligo God me dao, agai augwali me ma dobola selama dwagi yai madiba mubo dao.³⁰ God aga deli naga dao. Tama tialigo da, te tigiwali togolama Kraisde konealubo po dą̄ wabo Juda bidi, te Godigo aga doloba pai bidi nogi yaibao. Tama tigiwali togosı̄ama Kraisde konealubo po dą̄ wali bidi, te Godigo te bidi aga me te doloba pai nogi nogi yaibao.¹ ³¹Dago e po wabo dao: we bidi augwaligo Kraisde konealubo po dą̄ obaso, te Godigo augwali aga gedude doloba pai we bidi ilaibao. Tama te po wabogo dago te bomai po dolobo dawe? Mu menio. Dago te bomai po page hania haninama tama te page da bugagia wali pabo dao.

Godigo Abraham doloba pai bidi nogi poai

4 ¹Awe, te Abrahamde me te tiwai pedalali. Abraham aga te da tiwai bidi, tama aga da Juda dabego wą̄ mu dao. Tama dago agade homu kone paluyu, tama Godigo bidi doloba pai bidi ilibo kolesaga page dago bugagia koneagameo. Agade magi sę̄ pedalaliwe?² Te mu tama Abrahamgo te dwagi yai kolesaga eboso tama tede aga te doloba pai bidi pedaligi sogo da, teda aga digi aga nogi ugwbaba sainogo tigi dao. Tiali goli God gedude aga digi aga nogi ugwbaba sigi meni.³ Tama te sę̄de te Godigo po bukude e tiwai po wai dao, “Te Abrahamgo Godigo wali pode te mu po dao aga homu tomode weyu, tama Godigo po homude dą̄ wali. Tama tibaso, Godigo ‘Te Abraham te doloba pai bidi dao’ wali,” te bukude te po elalubao.^m ⁴Dago koneani, bidigo sę̄ elama sabo mone, te mone dago te olo sabo dao te nogi nogi egobeo. Menio. Te sę̄ ebo wei naga ponobo nai dao.⁵ Tiali goli te Godigo te bidi dabe doloba pai bidi ilibo kolesaga te tiwai menio. Te menio. Bidi me deligo homu eyu ‘Eno te Godide konealubo po dą̄ obaso, agai ena te doloba pai bidi nogi poaibao. Eno ena ebo sę̄de te nogi sogobeo.’ Te homu ebo bidi agai homugo te God da te dwai sę̄ yali we bidi te doloba pai bage ilibo God dao. Tama te homu ebo bidigo homugo konealubo po Godiba dą̄ obaso, teda Godigo

¹ 3:30 Bom 6:4; Gal 3:20 ^m 4:3 Gag 15:6; Gal 3:6

gedude te tiwai konealubo po dąu wali bidi te doloba pai bidi dao. Tama Godigo agabolo te nogi olo mawai, te bidigo aga yali sęgo abelebeo.

⁶ Tama te polobadu bidai bidi nogi Devit agai te tobage bomai po wali pisawani doloba pai bidi nogi sai bidide homu kone paluyu, tama Devitgo te bidi aga wiegi yai homu pemene ebo koneai dao. ⁷Tama te koneama, tama tede Devitgo te po aseani,

“Te Godigo bidi dabego te bomai po bolali dwai kolesaga sela sənama, tama augwaligo dwai sę yali kolesaga mesegelali, te bidi dabe augwali wiegi yai homu pemene mu ebo dao.”

⁸ “Te Genuai Bidigo bidi me deligo dwai sę yali te homu me konesiąbaso da, te bidi aga wiegi yai homu pemene mu ebo dao.”ⁿ

⁹ Tama te tigiwali togwali Juda bidi dabe augwali naga augwali te tiwai wiegi yai homu pemene emainogo yaibawe? Ma te tigiwali togosiąwai bidi dabe, te Juda hani isawai bage, augwali me te wiegi yai homu pemene egowe? Woo, te tigiwali togosiąwai bidi dabe augwali me te wiegi yai homu pemene yaibao. Magi baso meni. Dago te po tama wabo dao:

“Abrahamgo homugo te Godigo agabolo nai maiabo dąu walali po te mu po dao. Tama tiyu, Abrahamgo te agade konealubo po dąu wali kolesaga te Godigo sulama, tama Godigo homugo ‘Te Abraham te doloba pai bidi dao,’ te po wali.”

¹⁰ Tialima, Abraham te mena tama bidibadi tama Godigo aga doloba pai bidi da homu yaliwe? Ma aga tigiwali togwai elalubadi, ma aga tigiwali togosiąbadi dawe? Te aga tigiwali togosiąbadi tama Godigo homugo aga te doloba pai bidi da te homu elama, tama aga doloba pai bidi nogi wai dao. ¹¹Aga te tigiwali togosiąbadi, tama agai Godide konealubo po dąu obaso, tama Godigo aga doloba pai bidi nogi wai. Tama nosali te sa myyu, te tigiwali togobo kolesaga mayu tebogo Godigo hania hanilali, te agai Abraham te doloba pai bidi nogi polali dao. Abraham agai hasia tama tilama, tama nosali gasa bidi dabe augwa tigiwali togosiąbadi goli, te Godigo augwalibolo te doloba pai bidi nogi emainogo eyu, tama augwaligo Godide te konealubo po dąu wai. Tama Abraham aga te kolesagade polasa pai bidi dao, tama augwali nosali wali asai. Tama tibaso aga da augwaligo hasia wąj monu bidai.^o ¹²Tama aga te tigiwali togosiąwani bagego wąj naga ebeo. Menio. Aga da te da Juda dabego wąj mu me dao, te da te dena tigiwali togolama tama Abrahamgo sağıdu wali pabo Juda bage, dago te konealubo po dąu wali. Tama tiyu te aga tigiwali togosiąbadi te sogo agai tama tiwai kolesaga dago yai dao.

**Godigo dąu wali po te tigidali konealubo po
dąu wabo bidibolo wali po dao**

¹³ Polobadu Godigo po Abraham dali me te aga bulai wai dali po dąu wali elaluai, te agai te tigidali bulude bidibo we bidigo tə tigidali augwalibolo mawaibao po wai. Tiali goli Abrahamgo te bomai po wali pobaso Godigo te po agabolo dąu me wabeo. Menio. Abrahamgo Godide konealubo po dąu obaso tama Godigo aga doloba pai bidi nogi nogi yali, tama tibaso Godigo aga dali te tə maiabo po dąu wai dao.^p ¹⁴ Te e tiwai dao: te bidi augwaligo te bomai po wali pobaso, augwaligo tede naga te tigidali nai sabo tigi sogo da, teda te konealubo po dąu wabo kolesaga te olo nai tiwai elalugi da, tama te Godigo dąu wali po me te bomo menigi dao. Magi baso meni. We bidigo te bomai po tigidali bugagia wali pabo usu meni baso, tama sęgę sai we bidi bidibo dao. ¹⁵ Bomai po elalubaso da, teda dago koneani, te bomai po bolobo bidi aga Godigo nogode dene sabo tų te me elalubao. Tama te bomai po menigi sogo da, teda dago te bidigo bomai po bolobo te po me wagi menigi dao.

¹⁶ Tama tibaso, Godigo e homu ebo dago hania koneagameo, Godigo agai te nai maiabo dąu wali po mu po pedalomainogo eyu, te we bidi augwaligo te sa muani nai sabo homu eyu da, te augwaligo konealubo po agade dąu obaso da, augwaligo te nai saibao. Tama tiyu, tama te Godigo agai olo tau sabo kolesagago te polobadu dąu wali po mu po pedalobo dao. Tama elama, tama Godigo nai maiabo dąu wali po te bomo elalubao, te tigidali Abrahamgo bulai wai dabe nosali pedalabo bage augwalide te po bomo elalubao, tulalugobeo. Te bomai po elalubo Godide konealubo po dąu wabo Juda we bidi augwaligo naga te nai me sogobeo. Menio. Te bomai po elalusiąbo Juda hani isławai bage me, augwaligo Abraham tiwai eyu tama Godigo dąu wali poba homu begi pobaso da, teda augwaligo me te Godigo maiabo nai mu saibao. Abraham aga da, te Godide konealubo po dąu wali we bidi da tigidaligo hasia wąj monu mu dao. ¹⁷ Tama tede te Godigo po bukude e tiwai po wai dao: “Eno nage te geninama pedalabo bidi hani hauwago wąj mubao” wai. Te dąu wali po Godigo obaso, Godigo gedude te po te bomo elalubao. Abraham te dago aya dao. Tama Abrahamgo konealubo po te dąu wali po wali peyu Godiba homu dąu wai. Te Godigo naga te isali bidi dabeebolo te bidibo ula mayu, tama te pedalisiąwani nai dabe me i weyu, te augwali pedelainu ebo dao. Tama tibaso Abrahamgo e homu mu yali, te Godigo aga yaibao po wali sę te mu yaibao.^q

¹⁸ Abrahamgo Godigo te sę yaibao po wabo tų te agai me susiąbadzi, tiali goli agai konealubo po mu dąu weyu, te tų suai bidigo ebo tiwai

yalio. Tama aga te bidi hani hauwago waj monu bidi pedelali, te Godigo wali po tiwai yario, "Te nago bulai wai hani dabe e tiwai geninama tama pedalaibao," te po wai dao.^r ¹⁹ Te Abrahamgo kibu be te bidi sese a naga te 100 kibu be pade elalubadi, tama aga tigi te monu dabe tiwai elalualio. Tama aga we Sarago tigi me te mosi dabe tiwai yario, augwali sigo wai ame nabo usubeo. Abrahamgo tede te homu yali, tiali goli agai Godigo wali pode konealubo po daj wali te bomo kimi me isibeo. Te agai konealubo po daj mu wai dao.^s ²⁰ Godigo po weyu, te nai nosali pedalaibao po wali, tama Abrahamgo tede homu elama, tama homu si eyu, tama agai te konealubo po tagalabo te homu me ebeo. Menio. Agai homu te Godigo poba begi pai, tama tebogo aga bomo ilali. Agai tama tiyu, te Godigo nogi uwawa selama, ²¹ tama kuna koneanio, God agai te se yabo usu yaibao, te agai polobadu wali po tiwai wali pelama te se mu yaibao. ²² Tama Godigo homugo 'Te Abrahamgo enade te konealubo po daj obaso, te aga doloba pai bidi dao.' ²³ Te po te Godigo po bukude elalubao, "Godigo homugo aga te doloba pai bidi da te homu yali," agai te Abraham dali naga te po me wabeo. ²⁴ Menio. Agai te po dabolo me walio. Te Godigo dago Genuai Bidi Jisas te gu pagede ma hodolali. Tama te sede dago konealubo po daj obaso da, teda Godigo homugo da te doloba pai we bidi dao, te homu agai da dali me yaibao. ²⁵ Godigo Jisas e tqba tagala palali te aga isama dago dwai se yali sege sela səmainogo yai. Tama tiyu me, Godigo aga te gu pagede ma hodolaligo te agai da doloba pai we bidi nogi emainogo tiai dao.

Da te Krais dali isilama, tama da aga bidibo ulade bidibao (Dqj 5-8)

Godigo da doloba pai we bidi nogi poali po wai

5 ¹ Te dago konealubo po Godide daj waibaso tama Godigo da doloba pai we bidi nogi polaligo da, teda dago Genuai Bidi Jisas Kraisgo da God dali deli homu ilama pedalalio. ² Aga me agaduba deligo da meg i te bidibo te wiegi yai olo tau mabo kolesaga tomoba pomainogo tu dalalio. Dago agade konealubo po daj weyu, tama agai te tu tama dalama, tama Godigo dabolo aga genuai nogi tiwai genuai nogi me maiabo sogo asobo dago tonalubao. Tama te asobo sogo tonalubadi dago wiegi yai homu pemene ebo dao. ³ Tama dago tede naga wiegi yai homu pemene me egobeo. Menio. Te sege dali, dene dali daba pedalubode me te dago wiegi yai homu pemene ebo dao. Dago koneani, dago te sege toloyu tama tebogo da homu bomo ilibo dao, tama dago te sege bugagia tolaluyu

bidibo dao. ⁴Tama dago te sęgę tolabo bomo te tiwai dali me bidibaso da, teda da te usu sabo kolesagade dolalubo usu yaibao. Tama da dolalubo si da, teda Godigo da dali dwagi yai homu ebo dao. Tama agai da dali dwagi yai homu eboso da, teda Godigo nosali da selama tama dabolo aga genuai nogi tiwai genuai nogi me maiabo sogo asobo te dago wiegi yai homu eyu tonaluyu bidibo dao. ⁵Tama tiyu, tama te dago aga bugagia tonalubo kolesaga te tulalugobeo, te kolesaga ebogo da guni bula sabo bidi tiwai pedalogobeo. Magi baso meni. Godigo aga Tedali Mobo Bidi dabolo mani, tama agai te Godigo da dali wiegi yai homu eyu tama godolo mu ebo kolesaga te da homude gisiga ola mawai dao, te kolesaga dwasianu menio.

⁶Awe, polobadu da bomo meni yai elalubadi, te da te Godigo gedude doloba pai we bidi bidabo usu yai menio, te sogo naga Krais isilama, agai te da dwai sę yali we bidi ma dobola sai dao. ⁷Edao. Te doloba pai bidi tau siyu te bidi hauwa te isabo homu me egobeo. Tialima deli deli bidigo da, te aga homu bomo ilama tama te dwagi yai bidi me delide dwagi yai homu eyu tau siyu isabo homu elama tama isaibao. ⁸Tiali goli, Godigo kolesaga e tiwai dao. Da dwai sę ebo we bidi naga bidai digi, Kraisgo da tau somainogo homu eyu aga isali. Te kolesagade Godigo da ola mani, te God aga digi agai da dali dwagi yai homu eyu godolo mu ebo dao. ⁹Tama tialigo da, megı dago mu koneani, te agai da me mu dobola sesa pidubadi geyu, tama dago te dwai sę ebode aga sębę tagalama tama dago dene me sogobeo. Krais agai kaneme gelama tama da penama, tama megı Godigo da doloba pai we bidi nogi obao. ¹⁰Polobadu dago God dali boi bidi homu elama bidibadi, tama te sogo Godigo Ogwa isai. Tama te isaligo agai te dago boi bidi yali kolesaga silama, tama da God dali deli homu ilama pedalali. Tama agai tama tialigo da, teda dago mu kuna koneani, te dago dene sidali weyu, te Ogwago bidibogo te Godigo da ma dobola sainogo tiaibao. ¹¹Tama tede naga me egobeo. Menio. Dago Genuai Bidi Jisas Krais agai da te God dali deli homu pedalumainogo ilali, tama agai te yali sęde te megı dago Godibolo wiegi yai homu pemene ebo dao.

Adamgo isabo sę nigli, tiali goli Kraisgo bidabo ula nigli

¹²Edao. Eno aşənî po page e tiwai dao. Bidi deligo dwai sę hasia polobadu yali, tama te kolesagade te dwai sę ebo kolesaga e tɔba pedalalio. Tama te dwai sęgę te isibo sę sela asai. Tama te isibo sę tigidali we bidibolo mena mena pali. Magi baso meni, tigidali we bidigo dwai sę yai dao. ^t ¹³Te Godigo bomai po me pedalisiqbadi, tiali goli te sogo te dwai sę ebo kolesaga e tɔde elaluai. Tialima, te bomai po te sogo meni baso, Godigo te dwai sę yali we bidi dali te 'Augwali da te negeli elalubo

bage dao,' te homu yai menio.¹⁴ Tiali goli te isibo sę te Adam bidali sogo dąj elama asiyu, te Moses bidali te sogoba usu nagasai, tama te sogo tigidali te dwai sęgo dolobo kolesagago tigidali bidi aiyaba elalualio. Te bidi mebago te Adamgo te Godigo agabolo dolo wali bomai po bolali tiwai me isawanai, tiali goli isibo sęgo te augwali me aiyaba elaluai.

Te Adam dali Krais sigo yali kolesagago te we bidi umabode du walali. Tama tibaso, te Adam da te piksa noma tiwai te nosali pedalabo bidi me deligo piksa noma te hasia pedalai dao.¹⁵ Tiali goli Adamgo dwai sę yali dali te Godigo olo tau siyu mabo wiegi yai kolesaga dali, te tiwai si me ebeo. Mu menio. Te bidi deligo dwai sęde te bidi hauwa isai. Awe, te mu po dao. Tiali goli Godigo te olo mabo wiegi yai kolesaga dabolo eyu, tama te olo tau siyu mabo wiegi yai kolesaga yali te bidi Jisas Krais delide dago te olo mabo nai sai. Tama te olo tau siyu mabo wiegi yai sę me, te olo mabo wiegi yai nai dali sigo te bidi deli Adamgo yali sęde walali du aiyaba mu elaluama, tama we bidi umabobolo te sę pedaludu gebo dao.¹⁶ Te Godigo olo mabo nai dali te bidi deligo dwai sę yali dali te tiwai si me ebeo. Mu menio. Te bidigo dwai kolesaga yaligo du walama tama Godigo te po wali, "Agai dwai sę yali, aga dali aga bulai wai dali augwali mu dolomainao" wai. Tiali goli bidi hauwago dwai sę ebo goli, tama megı Godigo augwalibolo te olo tau mabo wiegi yai kolesaga eyu tama augwali doloba pai we bidi nogi obao. Te Godigo olo mabo naigo te tiwai aiyaba elalubo dao.¹⁷ Te bidi deligo te po sela sawanigo, tama te bidi deligo yali dwai sęgo te isabo kolesaga te tuni bidi tiwai bidibо ilali, tama tigidali bidi aiyaba elaluai. Te mu po dao. Tiali goli Godigo olo tau mani wiegi yai kolesaga badi te olo tau siyu mabo naigo me, agai da doloba pai we bidi nogi polali, tego te isibo kolesaga aiyaba elaluama tama genuai mu ilalio. Tama dago mu koneani, tigidali bidigo te doloba pai bidi ilibo olo mabo sę siyu da, teda augwali bidibо ula dali bidiyu, te Jisas Kraisgo sęde tama aga dali tuni bidi dabe bidaibao.

¹⁸ Tama tibaso, dago homugo te pode bugagia koneao. Bidi deligo te Godigo po bolaligo, tama te dwai sę yaligo te da tigidali bidi da sęgę sai bidi ilai digi dao. Tama tiali goli, gasa bidi deligo doloba pai kolesaga yaligo te da tigidali bidigo elaluali sęgę sela sawai, tama da te wiegi yai bidibо ulade megı bidibо dao.¹⁹ Tama te bidi deligo po sela sawainogo, tama agai te kolesagade te bidi hauwa te dwai sę ebo bidi ilalio. Tama te tiwai naga me, te gasa bidi me deligo te Godigo po wali paligo, tama agai te tiali kolesagade te bidi hauwa te doloba pai bidi te Godigo gedude pedalaibao.

²⁰ Te we bidi tigidali augwaligo augwa ebo dwai sę te Godigo gedude genuai mu dao konemainogo eyu, tama Godigo te bomai po dabe Mosesbolo ola mawai. Tama mayu, tama augwaligo te bomai po me bolodu mu geanio. Te bidi dabe augwaligo dwai sę umabo mu iduali, tiali

goli Godigo te olo tau sabo wiegi yai kolesaga te augwalibolo me mu idu gebo dao. ²¹ Tama tiyu te olo tau sabo wiegi yai kolesagago te dwai sę aiyaba mu elalubo dao. Magi baso meni, te dwai sęgo te isibo kolesaga nigliama, tama te isibo kolesagago da tigidali aiyaba elaluyu bidai. Tiali goli te tiwai me megı Godigo te olo tau mabo wiegi yai kolesaga te ugwdadu daide bidibao. Te kolesagago da megı tonalubo dao. Godigo te olo tau mabo wiegi yai kolesaga elama tama da doloba pai we bidi nogi obaso, dago te sesemane sogo bidada peyu, bidada pabo ula elalubao. Dago te ula dago Genuai Bidi Jisas Kraisgo sęde sai dao.

Da te Krais dali isali

6 ¹ Te dago te Godigo bomai po dabe bugagia wali pesiqbadi goli, agai da olo mu tau siyu, agai da ma dobola sali. Te agai da dali te wiegi yai sę eboso, dago magi po waibawe? Bidi mego e tiwai po weyu, “Te Godigo olo tau mabo wiegi yai kolesaga dabolo me hauwa geninama idumainogo eyu, dago dwai sę hauwa idu geinao,” te po weyu da, te po usu dawe, ma meniwe? ² Mu menio. Magi baso meni. Da te dwai kolesaga ebode te isai bidi tiwai mu elama tama dago te dwai kolesaga ebo tagalalio, te dago isiabo kolesaga mu dao. Tama tibaso, dago te dwai sę hauwa yabo homu mu egobeo. ³ Da te Krais Jisas dali tiasiyu tama baptais sali, te kolesagade da tigidali te aga isalide me tiasiyu tama baptais salio. Te sęde dagego homugo me konebewe? ⁴ Te baptais saligo da te Krais isalide da tede dali kęq selama, tama Godigo da te Krais dali gų pagede pubulai tiwai yali dao. Tama Ayago genuai bomogo agai te Krais gų pagede ma hodolali. Tama te tiwai me da me te gesi noma bidibo ula selama bidimainogo eyu, da te baptais salio.

⁵ E tiwai eyu dago te gesi noma bidibo ula sabo dao: da aga dali kęq pelama tama da te aga isali tiwai isai. Tama tialigo da, da te aga dali kęq pelama tama hodaloyu, me te aga hodalualu tiwai gilama te dago isali noma dabe ma hodaluama te gesi noma bidibo ula sabo dao. ⁶ Tama dago koneani, te dago poloba homu kolesaga te ni pedaide Krais dali isama tama te dwai sęgo da tigide sę yali bomo te silimainogo yalio, te da te dwai sę ebo kolesaga dologode me bidamu dao. ⁷ Magi baso meni, te isali bidide te dwai sę ebo kolesaga me daganalugobeo. ⁸ Awe, da Krais dali isali tiwai gilama yaligo da, teda dago konealubo po dąu mu weyu e homu ebo dao, te da aga dali hodobo te gesi noma bidibo ulade me da bidaibao. ⁹ Magi baso meni. Dago koneani, Godigo Krais te gų pagede ma hodolali, tama aga munu me isigobeo. Te isibo bomogo te aga aiyaba me elalugobeo, te usu menio. ¹⁰ Awe, te aga deli sogo naga isali, munu me ma isigobeo. Tama te isaligo agai te dwai sę ebo bomo aiyaba elaluai. Tiali goli megı aga bidibo ulade ma bidibao, tama te bidibode agai Godigo nogi ugwaba somainogo eyu bidibo dao. ¹¹ Tama tibaso, duga me duga

digi isama tama dwai sego bomo dologode ma bidibeo. Menio. Dage te Krais Jisas dali kę̄ selama, tama dage bidibo ulade God dali bidibao. Dagego duga digi dali te homu yao. Tama te homugo ebo te usu ni tiwai dao, tama dagego ebo kolesaga te usu niba kadu wao.

¹² Te tama tiyu, dwai sego dage isabo tigi tonalumainogo gogolamuo. Tiyu te dwai sego dage kegeyu tama tigigo dwai kolesaga wali pabo homu yabuo. ¹³Tama dagego duga nogo sąą te dwai sę ebo madi menama, te dwai kolesaga emainogo elamuo. Te menio. Godigo dage te gę pagede ma hodolali tiwai yaligo da, teda dagego duga tigi tigidali badi, te dagego homu kolesaga me te Godibolo mayu, te doloba pai kolesaga naga eyu bidią. ¹⁴Dagego koneani, te dwai sę ebo kolesagago te dage tonaluamuo. Magi baso meni. Te Godigo dage ma dobola somainogo eyu dagego te bomai po bugagia wali pabo homu ebo meni. Te meni. Tede dagego koneani, me sogo dagego geda muyu dwai sę eyu ebo dao. Te usu egobeo. Tama dagego homugo te Godigo olo tau sabo wiegi yai kolesaga tego naga dage ma dobola sobaso dage te wiegi yai kolesaga dologode bidabo homu yao.

Da te doloba pai kolesagago sę bide dabe dao

¹⁵Tama da te bomai po dologode me bidisiąyu, tama da te Godigo olo tau sabo wiegi yai kolesaga dologode megı bidibaso, dago magi yaibawe? Dago te dwai sę ebo usu egowe? Mu menio. ¹⁶Te dagego duga tigi te bidi me deligo nogoba menama tama agai po naga wali pobaso da, teda dage agai sę ebo bidi bidibo dao. Koneaniwe? Ma dage te dwai sę ebo kolesagago sę bide bidiyu tama dage agade duga noma mu isabo sę saibao. Ma dage Godigo po odoyu tama te pogo sę ebo bidi dabe bidiyu tama dage doloba pai kolesaga eyu bidibo dao. ¹⁷Mu tamao, polobadu dage te dwai sę ebo kolesagago sę bide bidali, tiali goli nosali augwaligo dagebolo Godigo po ola menama, tama dage homu mu eyu te po wali mu pabo gagalali. Te tama tebode dago Godibolo usu da po olama gedu haluasa po wao. ¹⁸Tama Godigo dage te dwai sę ebo kolesaga dologode bidali te dagala sanama, tama dage te doloba pai kolesaga dologode bidibo we bide dabe bidibo dao. ¹⁹Te dagego homu kolesaga bomo menibadi, tama eno te da bidigo homu wali peyu, tama sę ebo bide po digi po begeleyu, tama eno e po obao: polobadu dagego duga tigi tigidali te meda yai kolesagade sę ebo bide bidiyu, tama dagego yali dwai dwai sę geninama mu pedalalali. Tiali goli megı dagego te duga tigi dabe me homu kolesaga te doloba pai kolesagaba munama sę ebo bidi bidiyu, tama dage te dwai sę me isławai te wiegi yai tedali kolesaga naga pedalomainogo yao.

²⁰Magi baso meni. Polobadu dage te dwai sego sę ebo bide bidibadi, te sogo dage te doloba pai kolesagade sę ebo sę bide me bidibeo. ²¹Tialima

te dwai sę ebode dagego magi nai saliwe? Woo, te megi te sęde dage hale ebo dao. Te kolesagago te bidigo noma isibo sę naga pedalubo dao. ²²Tiali goli megi Godigo dage te dwai kolesagade kalabus elaluali te agai dagala şanama, tama dage aga sę ebo bidi munama bidibao. Tama dagego e tiwai wiegi yai nai saibao, God agai dage te wiegi yai tedali te dwai sę me isawai we bidi ilibao, tama dagego te wiegi yai sesemane sogo bidada pabo te bidibo ula saibao. ²³Magi baso meni. Te dwai sęgo te aga sę ebo bidi augwalibolo te pe mabo dao. Te mabo pe te isibo sę naga dao, augwali te God dali dagalama tama aga dali bidada peyu bidada pogobeo. Tiali goli te da te ula sabo dolo meni yai goli, Godigo dabolo te wiegi yai olo mabo kolesaga eyu, te sesemane sogo bidibo ula mawaibao, te da te dago Genuai Bidi Krais Jisas dali wadolali we bidi dabolo agai te ula olo naga mawaibao.

Megi da te gesi homu kolesagade bidibao

7 ¹Eno ama dedeo, eno e po dage te bomai po bugagia koneani bidibolo obao. Te bidi bidibo ula elaluyu bidibadi, te sogo naga aga te dago elalubo bomai po dologode bida wabo dao. Eno homugo dagego te tiwai ebo kolesaga koneani homu yalio. ²E tiwai dao, te bidigo sai we tama aga bidi bidibadi da, teda te bomai pogo aga te aga bidi dali kęnanio. Tiali goli, aga bidi isai digi yai baso da, teda aga bidi dali te kęnani bomai pogo te aga ma kęlubeo. ³Tama te bidi bidibadi tama we gasa bidi dali pobaso da, teda te we sabo kolesaga te wego dolobo nogi waibao, te penani ebo we dao te waibao. Tiali goli, te bidi isai digi yaibaso da, te bomai pogo aga ma kęlubeo. Tama te we aga gasa bidi dali pobaso da, teda agai te we sabo kolesaga me dolobeo, aga te penani we dao wagobeo.

⁴Tama te tiwai me dage dali pedalalio, eno ama dedeo. Dagego tigi te Krais dali kę selama, tama te dali dage isalio, tama te bomai pogo dage me tola sabeo. Tama bidi isai we gasa bidi dali bidigi pabo tiwai, dage gasa bidi dali bidi pelama agai dage sali, aga te Godigo aga te gę pagede ma hodolali bidi. Tama dago te Godigo homu kolesaga wali peyu tama wiegi yai sę emainogo eyu, tama Godigo aga te gę pagede ma hodolali. ⁵Da te poloba meda yai kolesagade bidali sogo, te bomai po elalubaso, tede dwai homu eyu, tama dago tigigo ebo dwai kolesaga hodoliyu tama dena tigigo dago dwai sę eyu bidai dao. Tama te sę dago elaluama, tama dena noma isabo sę naga pedalainogo yai dao, te da God dali bidisiąbo sę naga pedalai dao. ⁶Tiali goli megi da, megi te Godigo da ma dobola somainogo eyu, te da te Mosesgo mani bomai po wali pabo sę, te sę tagalama tama da olo bidibao. Magi baso meni. Da te isai bidi tiwai bidibao, te dago tigi me homu me augwali sigo ebo dwai sęgo da me tonalubo menio. Tama tiyu, dago te Godigo sę ebo dao, te bomai po

dologode bidibo meni. Te meni. Dago te gesi noma kolesaga te Tedali Mobo Bidigo te sə hodolama dago te sə ebo dao.

Dwai səgo da dolali

⁷Tama tibaso dago magi po waibawe? “Te bomai pogo digi dabolo te dwai sə ilibo page pedalai dao,” ma dago te tiwai po waiba agawe? Mu menio. Te bomai pogo te eno yali səde te dwai sə ebo po me ola magi menigi sogo da, teda eno me konegi meni dao. E tiwai yali, bomai pogo te po wai, “Nago gasa bidigo nai sabo homu eyu pesa me elamuo.” Tama bomai pogo te tiwai po me wasiąwai tigi sogo da, teda eno te gasa bidigo nai pesa ebo kolesaga te dwai kolesaga dao me konegi menio.^{u 8-9}Awe, te bomai po menigi sogo da, teda te dwai sə ebo kolesaga te isai bidi tiwai elalugi dao. E tiwai dao. Polobadu te ena ogwade bidibadi te sogo eno te bomai po konebeo, tama ena bugagia olo bidali, eno homu ena sege sai bidi meni. Tiali goli nosali Godigo bomai po eno kone selama, tama eno homu tomode elaluali dwai sə ebo kolesagago eno dwai sə yabo homu hodaluama, tama haniani naide pesa ebo səgo ena homu hodolai. Tebogo eno koneani, eno te bomai po bolama tama dwai sə yalio, te eno koneanio.¹⁰Tama eno me koneani, eno te dwai sə ebaso, ena isali tiwai yalio, ena God dali bidibeo. Hasia sogo Godigo te bomai po sa muyu te enabolo bidibo ula mawaibao po wai. Tiali goli eno te bomai pode bidibo ula me sabeo, agai ena ela muyu naga yai dao.¹¹Magi baso meni, te dwai sə ebo kolesagago te bomai pogo tū gegelama, tama ena ili po ola mani, tama te kolesagade te bomai pogo ena ola mani, te ena dwai sə ebaso ena isali tiwai yalio, ena God dali bidibeo.

¹²Tama tibaso dago koneani, te Godigo bomai po aga digi te magi dwai sə me isąyu te wiegi yai naga elalubao. Tama te Godigo dabolo tama tiao wali po tigidali me te dwai sə me isąwai wiegi yai elaluali, tama doloba pelama, tama wiegi yai naga dao.¹³Tialima megi dago magi homu yagawe? Ma te wiegi yai bomai po agai ena te Godide dagalaliwe? Mu menio. Te eno dwai sə ilabo kolesagago naga ena te Godide dagalali, tego ena isai bidi tiwai ilalio. Te dwai sə yabo kolesagago te bomai pogo ena te isai bidi tiwai ilalio. Magi baso meni, te dwai sə ebo te hania pedaluyu tama te bomai pogo da ola mani, te dwai sə ebo te dwai dwai kolesaga mu dao.

Dwai sə ebogo dago homu kolesaga kalabus elaluali

¹⁴Dago koneani, te bomai pode te Godigo Tedali Mobo Bidigo te Godigo homu kolesaga dabolo ola mabo dao. Tiali goli ena, eno poloba homu me elaluyu tama te homu ena wali pabo dao. Te dwai sə ebogo

^u 7:7 Sai 20:17; Bom 5:21

ena kalabus ilama tama eno agade sę iduai dao. ¹⁵Hauwa sogo eno ebo kolesaga page te eno me konesiąma ebao. Tama eno homugo godolo mu elama yainogo ebo kolesaga, te eno ebo meni. Tiali goli eno homugo hagela mu yali kolesaga, te eno ebo dao. ¹⁶Tama eno homugo hagela mu yali kolesaga te eno yali goli, eno koneani, te dwai sę dao, tama te kolesaga ebo eno hagela yalio. Tama tialigo da, eno homu me te bomai po me te deli dao, te eno te po obao, “Awe, te Godigo bomai po te wiegi yai naga dao.” ¹⁷Tama tibaso megı eno koneani, te ena digi eno te dwai sę me ebo meni. Menio. Te ena tomode bidibo dwai sę ilibo homu kolesaga agai naga te sę ebo dao. ¹⁸Eno koneani, ena tomode te wiegi yai nai deli me bidibo menio. Eno tőde bidibo tigide me te homude me, te side te wiegi yai nai me deli bidibo menio. Mu tama, eno wiegi yai kolesaga yabo homu ebo, tiali goli eno te kolesaga yabo usu me ebeo. ¹⁹Awe, te wiegi yai kolesaga eno yainogo homu ebadi goli, te kolesaga eno me ebo meni. Me ma, eno ebo hagela homu yali dwai kolesaga, te kolesaga eno ebo dao. ²⁰Tiali goli eno ebo hagela homu ebo dwai kolesaga eno yaligo da, teda ena digi eno te dwai sę ebo menio. Eno te sę yao homu ebeo. Menio. Te ena tomode bidibo dwai sę ilibo homu kolesaga agai naga te dwai sę ilibo dao.

²¹Tama tibaso, enade te tiwai kolesaga bidibo eno sulama konebao: eno wiegi yai kolesaga yabo homu ebaso da, teda te eno homude elalubo dwai sę ebo kolesagago te homu aiyaba elalubo dao. ²²Mu tama, eno homude eno Godigo bomai po mu godolo ebo dao. ²³Tiali goli eno subao, gasa bomai po te eno tigi tomode elalubao, te gasa bomai pogo eno tigi tonalubo dao. Tama te gasa bomai pogo te eno Godigo bomai po mu godolo ebo homu dali hwı̄bo dao. Tama te gasa bomai pogo ena te ena tomode bidibo dwai sę ilibo homu kolesaga wali pomainogo ilibo dao. ²⁴Ena da te hobedagia bidibo bidi mu dao. Dego ena te eno tigigo yainogo ebo kolesaga dagala sągowe? ²⁵Eno Godibolo usu da po olama gedu haluasa po obao. Te dago Genuai Bidi Jisas Kraisgo nogode agai ena dagala olo muanio. Tama ena e tiwai bidibao. Ena digi ena homugo te ena Godigo bomai po dologode bidiba homu ebo dao. Tiali goli poloba homu kolesagade ena te dwai sę ebo kolesaga dologode bidibo dao.

**Kraisgo te dago yali dwai sę sela şanama,
te Tedali Mobo Bidi dabolo mani**

8 ¹Te da Kraisde tialubaso, God agai da aga gedude te doloba pai we bidi dao te po wabo dao. Tama tibaso, Godigo da Krais Jisas dali wadolali we bidi dali po tų eyu tama sęgę dabolo magobeo. ²Magi baso meni, ena megı da Krais Jisasde tia selama tama Godigo Tedali Mobo Bidigo tų dalali. Te da te dena homude elalubo dwai sę ilibo kolesaga dologode me bidibadi, tama da te isai bidi tiwai bidiyu tama da Godide

tedali bidai dao. Tama da te tama tiwai me bidibo tagalomainogo eyu, tama Tedali Mobo Bidigo gasa tū dawai, te da olo bugagia bidimainogo agai tama tiai dao. ³E tiwai yai dao. Te dena tigi tomode bidibo dwai sē ilibo kolesaga elalubaso, dago te Godigo bomai po dolo wali peyu tama da doloba pai we bidi pedalisiabo dao. Tiali goli God aga digi da doloba pai we bidi aga gedude pedalalio. Agai aga Ogwa naga tagala palai, te aga tigi te da dwai sē ebo bidi tigi tiwai elaluali. Aga dago dwai sē yali sēqə sela səwainogo asai, tama da bidigo dwai sē yali dene te Godigo aga delide naga wei ponai dao. ⁴Agai tama tialigo te da te bomai pogo usu niba kadu walainogo yai. Magi baso meni, megı da te poloba yali dwai homu kolesagade me bilibeo. Menio. Dago te Tedali Mobo Bidigo wiegi yai kolesagade bilibo dao. ⁵Te augwa homude elalubo dwai sē ilibo kolesagade bilibo bidi dabe, augwali te augwaligo homu kolesaga te poloba yali sēde naga homu dąu weyu tebo dao. Tiali goli te Tedali Mobo Bidigo ebo kolesagade bilibo bidi dabe augwali da, te augwaligo homu kolesaga te Tedali Mobo Bidigo naiba homu dąu wabo dao. ⁶Te augwa homude elalubo dwai sē ilibo kolesagaba naga homu dąu wabo we bidi, augwali da dwai sēgo dolama te bidata peyu bidata pogobeo. Tiali goli bidigo homugo te Mobo Bidigo wiegi yai kolesagaba homu dąu weyu da, te bidi te bidibo ula bidiyu, tama homu nagame elama bidata peyu, bidata paibao. ⁷Te bidigo homugo te dwai sē ilibo kolesaga wali pobaso da, te tebo bidigo God dali boi bidi ebo bidigo tibo dao. Magi baso meni, aga te Godigo bomai po dologode me bidibo menio. Mu tama, agai te bomai po wali pabo usu egobeo. ⁸Te dwai sē ilibo homu kolesagade bilibo bidi dabe, augwali te bidi augwaligo te Godigo godolo yabo kolesaga me egobeo, augwali tede usu egobeo.

⁹Tiali goli dage da, dage te dwai sē ilibo homu kolesagade me bidibeo. Menio. Te Godigo Mobo Bidi dagede bidibaso, dage te Mobo Bidigo kolesagade bidibo dao. Tiali goli, te bidi me delide te Kraisgo Mobo Bidi meni baso da, te bidi aga te Kraisgo bidi menio. ¹⁰Te dagego dwai sē ebaso, te dagego tigi te isabo sogo elalubao. Tiali goli, te Krais dage tomode bidiyu da, teda Godigo dage te doloba pai we bidi nogi nogi ebaso, dagego homu noma bidi te bidibo ula elaluabao. ¹¹Godigo Jisas te ḡu pagede ma hodolai. Tama te sē yali Godigo Mobo Bidi dage tomode bidaligo da, teda te Krais te ḡu pagede ma hodolali bidi agai te dagego osogo bidibo isabo tigiba te bidibo ula me mayu tama dage me ḡu pagede ma hodolaibao. Te agai tama tiwai sē emainogo te aga Mobo Bidi dage tomode bidibo dao.

Tedali Mobo Bidigo da Godigo wai dabe pedalumainu nigelili

¹²Eno ama dedeo, Godigo Mobo Bidigo dago tigi ma hodolaibao. Tama tibaso, agade dago negeli elalubao, te agai kolesagade da wali pao. Tiali

goli dago te dena tigigo homu kolesagade me negeli elalubeo, te dago poloba bilali homu kolesagade wali pelamuo.¹³ Te dagego tigigo dwai sę ilibo homu kolesagade me bidibaso da, teda dage isabuo. Tiali goli, te Tedali Mobo Bidigo bomogo te dagego tigide dwai kolesaga dabe ebo te ela mubaso da, teda dage bida da peyu, bida paibao.¹⁴ Te Godigo Mobo Bidi wali bilibo we bidi augwali tigidali te Godigo wai dabe bidibo dao.¹⁵ Magi baso meni, te Godigo dagebolo mani Mobo Bidi da, te dage olo sę ebo bidi bidiyu God ma wi ilibo Mobo Bidi meni. Te menio. Te mani Mobo Bidigo dage Godigo wai dabe ilibo Mobo Bidi dao. Te Tedali Mobo Bidigo dago i olama tama Godibolo “Aya, Aya” wabo dao.¹⁶ Te Mobo Bidigo digi agai dago mobo noma bidi tau siyu tama dago homu tomode hania hanilama, da te Godigo wai puluba bidibo po wabo dao.¹⁷ Tama da te Godigo wai dabe bidaligo da, teda nosali dago te Ayago nai me saibao. Awe, te dago Godigo nai saibao, te nai me dago Krais dali saibao. Te megı dago Godigo sę eyu tama Krais dali dago te dene tolobaso da, teda dago aga dali te genuai nogi me te ula yai bomo me, te me dago aga dali nosali saibao.

Nosali da bugagia bidabo digi mu te dagalude saibao

¹⁸ Te da e təde bidibadi te da God wali pabo we bidi dali dwai homu ebo bagego dabolo dene dali sęge dali mabo dao. Tiali goli eno te Godigo dabolo nosali maiabo ula yai bomo dali, haniani wiegi yai nai dali, te naide eno homugo kone palobo si, te eno e po wabo dao, “E, te eno megı tolobo sęge te genuai menio, te dwasianunu naga dao, te olo nai tiwai dao,” eno te homu ebo dao.¹⁹ Te nosali Godigo da ugwaba selama, tama da agai wai dabe te hania hanilaibao. Tama te sę yabo sogo asobo te Godigo nigali tigidali naigo tonaluyu bidibo dao, te bidi aga homu memenege eyu, tama aga wiegi yai nai asobo sogo tonalubo tiwai gilama.²⁰ Megı e sogo tigidali nai dabe dwai bidiyu tama dolobao. Te augwa homugo digi me ebeo. Menio. Godigo digi augwali te tiwai kalabus elama bidibo. Te augwaligo te Godigo augwalibolo nosali yabo sę tonaluyu bidibo dao.^v ²¹ Tama megı augwali te dolama bidibo kalabuside te tigidali nai Godigo dagala şanama, tama te tigidali bugagia mu te da Godigo wai dabe dali bidaibao. Te tigidali nigali nai te sę yabo sogo asobo tonaluyu bidibao.²² Dago koneani, tigidali nai Godigo nigali, te tigidali dene eyu te hę wabo tiwai ebo dao, te wego wai ame nainogo dene ebo tiwai ebao. Tama Godigo nigali nai tigidali te dwai hę weyu bidali, te megı e sogoba usu nagasobo dao.²³ Tama te nai dabe augwali naga me tebeo. Menio. Dago te Tedali Mobo Bidi salio, te tiwai Godigo hasia mu dabolo te olo mu manio, te agai dabolo nosali gasa nai me mawaibao. Tama da me,

dago homu tomode dene elama hé weyu, tama Godigo te da aga wai dabe pedalabo kolesaga te silimainogo ebo sogo tonalubao, te agai dago tigi ma dobola selama olo bidabo sogo dao.²⁴ Magi baso meni, Godigo da ma selama, tama megi dago agade konealubo homu dą̄ olama tama agai da dali te wiegi yai sę mu nosali usu numainogo dago megi tonalubo dao. Tiali goli dago tonaluali nai te nosali dago subo si da, te dago aga ma tonalugobeo. Bidigo te nai me deli suali da, magi baso te agai ma tonalugowe? Te egobeo.²⁵ Tiali goli megi te nai dago sisabadi da, dago homu dą̄ mu olama te nai dago mu saiba homu yali da, teda dago homu bomo te naiba elama tama bugagia tonaludubo dao.

²⁶ Te bugagia tonalubo kolesagago da tau sabo dao. Te tebo kolesagade me te Godigo Tedali Mobo Bidigo te da bomo meni yai bidi me tau sabo dao. E tiwai dao, dago te God dali gedu haluasa po wabo tų te kuna gisiga konebo menio. Tiali goli Godigo Mobo Bidigo digi da tau siyu, Godibolo gedu haluasa po wabo dao. Agai homude bomo eyu tama te hé wabo tiwai eyu, te pusisəbo pogo agai Godibolo te po wabo dao.²⁷ Tama te bidigo homu tomode elalubo nai subo bidi God, agai te Tedali Mobo Bidigo ebo homu konebo dao. Magi baso meni, te Tedali Mobo Bidigo te Godigo homu kolesaga wali peyu tama da Godigo we bidi tau siyu te gedu haluasa po hanalubo dao.

²⁸ Tama dago koneani, te augwaligo aga dali dwagi yai homu eyu godolo mu ebo we bidi, te we bidibolo pedalabo sę tigidali te Godigo digi dodolama, tama te sę tigidali te we bidi dabeba pedaluyu augwali tau sabo dao. Te we bidi augwali te Godigo ma saiba po wali we bidi augwali tama agai augwali sa munama i wai dao.²⁹ Magi baso meni, te Godigo augwali polo koneani bidi dabe, agai augwali me hagea siyu tedali muani, te aga Ogwa tiwai pedalomainogo yai, tama ama name hauwa bidimai hagede yali, tama Krais te augwaligo ama gomunai bidi bidaibao.³⁰ Tama God agai te polobadu hagea sali we bidi augwali, te agai augwali me i walio. Tama agai te i wali we bidi augwalibolo te agai augwaligo yali dwai sę sęgę sela sənana, tama augwali me te doloba pai bidi nogi poali. Te agai doloba pai nogi wali we bidi augwalibolo agai te aga digi elalubo ula yai bomo dali genuai nogi dali augwalibolo mani.

Godigo wiegi yai homu eyu godolo mu ebogo da munu me tagalogobeo

³¹ Te Godigo te da tau sabo sę hauwa po odobaso, tama dago magi po Godigo te ebo sę dabede waibawé? E tama naga dao, te Godigo da tau sobaso, teda dego da dali boi bidi elama tama da aiyaba elalugowe? Woo, bidi mu menio.³² Agai aga Ogwa digi te dabolo mawainogo homu si me ebeo. Menio. Agai aga tagala palali te agai da tigidali tau sagasomainogo olo tagala pallio. Agai aga Ogwa digi da tau somainogo mobaso, teda mu tama dao, agai homugo te gasa nai me tigidali te olo mu dabolo te

aga dali mawaibao. ³³God aga digi da doloba pai we bidi nogi pobaso, te da God aga digi hagea sali we bidi bidiyu, te mena boi bidigo da kisiliyu po tü ebo usu egowe? Woo, bidi mu menio. ³⁴Te dego da dali te dwai şe yali bidi te dwai dene sabo po wagawe? Menio. Magi baso meni. Krais Jisas aga digi isamax, tama ma hodalubadi yai. Tama aga digi te Godigo dolo nogode genuai bidi bidiyu, tama God hanalu wabo po wabogo me da tau sabo dao. ³⁵Te Kraisgo da dali dwagi yai homu eyu godolo mu ebo kolesagade te da mena nai mugo dagala sayabo nai menio. Ma te şege daba pedalobo si da, ma dago dene tolobaso, ma bidigo da dolobo si da, ma augwaligo da nasi ilabo şe eboso, ma da gudubo ugwa meni baso, ma augwaligo da te dwai bulude bidimainogo ilibo şe eboso, ma augwaligo da hwago ela mubo si da, tama te tobage şe ebo dabego da te Kraisgo da dwagi yai homu eyu godolo mu ebo şede dagala sagobeo. ³⁶Mu tama, dago koneani, te tobage şe dabe te daba pedalaiibao, te Devitgo Godibolo polobadu e tiwai po wali gilama te tiwai şe yali,^w

“Da te nago we bidi bidibaso, tama tigidali sogo
augwaligo da ela muabo homu eyu, da pobeasa
bilibi dao. Augwaligo da sulama, ‘Te ela muabo
kibu sipsip wai tiwai naga yai dao,’ augwaligo dade
te homu ebo dao.”

³⁷Tiali goli, te augwaligo da dali te tobage dwai şe yali goli, Godigo da dali dwagi yai homu eyu godolo mu eboso, tama agai da tau selama, tama dago te tobage şe tigidali aiyaba mu elaluaiabao. ³⁸Awe, eno tede konealubo homu mu dąu wali, te magi nai me deligo da te Godigo godolo ebo şede munu me dagala sagobeo. Ma te augwaligo da ela mubo, ma da bidibadi dago şege tolobo, ma ensel mobo bidi dabe, ma te dwai haubo mobo bidi dabe, ma te tőde bidibo tobulu bidi dabe, ma megı elalubo nai, ma te nosali pedalabo nai, ³⁹ma te dagalude bomo elalubo dwai bage, ma te moni sia dabo bulude bomo elalubo bage, ma te meba gasade elalua pabo Godigo nigali nai, te tigidali nai dabego te Godigo dade dwagi yai homu eyu godolo mu ebo kolesaga te dagala sawainogo ebo usu me egobeo. Te dago Genuai Bidi Krais Jisasgo yali şego te Godigo aga dade ebo godolo ebo kolesaga dabol ola mawai dao.

Te Godigo te Israel dabede yali kolesagade Polgo po wali (Daqi 9-11)

Polgo Israel dabe augwalide homu şege mu yali po wai

9 ¹Ena Kraisde wadolai bidi bidibaso, tama eno megı wabo po te mu po naga waibao, tibo po wagobeo. Tama Godigo Tedali Mobo Bidigo

te eno yabo kolesaga dagalobo homu tonaluyu, tama agai eno po me tau selama tama eno mu po naga obao. ²E tiwai dao, eno homu sęę̄ mu elama tama sesemane sogo ena dwai dene ebo dao. Magi baso meni, te eno hani Juda bage augwali meba hauwago Krais tudiba muanio. ³Eno homugo te Godigo eno ama dede augwali ma dobola somainogo ebo homu godolo ebao, augwali ena dali deli kaneme elalubao. Tama te tų elalugi sogo da, augwali tobade te eno Kraisba gedu haluasa po olama agai ena i ola mayu tama sela şanama tama ena hagamainogo elama tama augwali tau somainogo hasegeligi da. Eno te homu bomonama ebo dao. ⁴Augwali da, te Abraham aga ogwago ogwa Jekop aga hani dao, tama Godigo augwali aga wai dabe nogi poali. Tama tiyu aga agai ula yai bomo augwali dali bidagasidu geai dao, te bidi meni yai kemi tő bulude. Aga digi agai dą̄ wali po augwalibolo madu geai. Godigo agai bomai po me augwalibolo mani. Tama agai te augwaligo agabolo lotu po wabo kolesaga te agai ola mani. Tama agai aga sa muani bidi Krais nosali augwaligo hanidu pedalaibao po augwali dali dą̄ walali.^x ⁵Augwaligo wą̄ mu Abraham dali, Aisak dali, te Jekop dali, augwali polobadu bidiyu te genuai nogi sai bidi dabe hasia bidali, tama augwali te augwa bulai wai dabe naga bidai. Tama Krais aga e tőba dulama tama da bidi tiwai tigi sali sogo, agai te Juda hanide naga te bidi mu pedalali. Aga te tigidali nai tobolu bidi bidibao. Aga te God dao, te aga nogi dago sesemane bidada pabo sogo ugwbaba sinao. Mu dao.

⁶Te eno hani Juda bage augwali hauwago Krais tudiba muai goli, te Godigo polobadu dą̄ wali po te olo hagabo tiwai me egobeo. Menio. E tiwai dao, te Jekop aga nogi me Israel, te bidi aga hanide pedalali bidi augwali tigidali te Godigo hagea sali Israel dabe mu me ebo meni. ⁷Tama dago e tiwai po me olamuo, “Augwali te Abrahamgo kanemedē pedalama, tama tigidali augwali te aga wai dabe mu bidibao,” te wagio. Menio. Polobadu Godigo e tiwai po Abrahambolo wai dao, “Te nago hani bidi nogi nosali nedada pabo si, te Aisakgo hani augwali naga nedada paibao.”^y ⁸Te po page e dao, te Godigo gedude te tigigo ebo kolesagade naga pedalali wai dabe augwali te Godigo wai dabe me egobeo. Menio. Te Godigo Abraham dali dą̄ wali pode ame nani wai dabe, te augwali Abrahamgo hanide nogi elaluai dao. ⁹Tama te kolesagade homu paliyu, Godigo te dą̄ wali po e tiwai hasia polobadu te Abrahambolo wai, “Te eno te bodolu mani sogo ena ma asaibao, tama nago we Sarago te wai ogwa ame naibao,” te po wai.^z

¹⁰Tama Godigo te naga me ebeo. Te Sarago ogwa Aisak ame nenama, tama genuai elama, tama agai aga we Rebeka sali. Tama Rebekago tabi elama tama te wai si deli sogo elaluali. Tama te wai sigo aya deli naga, te

^x 9:4 Sai 4:22 ^y 9:7 Gag 21:12 ^z 9:9 Gag 18:10

Aisak, da Juda dabego wai monu dao. ¹¹⁻¹²Tiali goli, Godigo homude bidi sa muabo kolesaga yalio. Agai te bidigo se ebode homu me ebeo. Aga digi aga homu naga wali peyu, te bidi i olama tama aga sa muaibao. Tama te wai si Jekop dali, Iso dali, augwali si ame nesiqbadi, tama augwaligo te wiegi yai kolesaga ma te dwai kolesaga me isqbadi, Godigo Rebekabolo te aga tamadi ame nabo wai side te po wai, “Te nago ogwa si deli sogo ame nenama, tama nosali te gomunai bidi te i badu bidi dologode bidaibao,” te po wai.^a ¹³Tama te tiwai naga pedalali, te Godigo po pusali bidi nogi Malakai agai nosali aşənai Godigo wali po tiwai gilama yalio, “Eno Jekopde dwagi yai homu eyu godolo mu yali, tiali goli eno Iso hagela homu mu yali,” Godigo te po wai.^b

¹⁴Tama tibaso, dago te sede magi po waibawe? “Godigo aga homu wali peyu, te bidi deli naga sa mubaso, agai te dolo me isəwai kolesaga yalio,” te dago te tiwai po omainogo yagawé? Mu menio. ¹⁵Magi baso meni. Godigo e tiwai po Mosesbolo polobadu wai, “Te ena digi eno bidi me delibolo te olo tau siyu mabo wiegi yai kolesaga yabo homu ebaso da, teda eno homu naga wali peyu, eno olo mabo wiegi yai kolesaga agabolo yaibao. Te eno bidi me deli homu dene yainogo da, teda eno homu naga wali peyu, aga eno homu dene ebo dao,” Godigo te po wai.^c ¹⁶Tama te po obaso, dago koneani, te Godigo bidi sa mubo page, te bidigo homugo me te aga se denego me ebaso Godigo aga sa mugobeo. Menio. Te Godigo te bidide homu dene eyu, olo tau siyu mabo wiegi yai kolesagago naga te bidi sa mubo dao. ¹⁷Tama Mosesgo te bukude aşənai Godigo e tiwai po te Isip tq tuni bidibolo wali, “Eno bomo tigidali bidibolo ola mawaio wali, te augwaligo eno nogi te tigidali tqba sela pelama pusugi pomainogo obao. Tede naga eno nage hodolama, tama tuni bidi nigilama, tama eno te nage dali hwibo dao,” Godigo te wali po aşənai.^d ¹⁸Tama tibaso dago koneani, te Godigo aga homu naga wali peyu te olo tau siyu mabo wiegi yai kolesaga te bidi me delibolo yainogo da, teda agai te olo mabo wiegi yai kolesaga te agabolo yaibao. Me ma, te bidi me deli agai te po odosiqbo bidi ilainogo homu eyu da, teda agai te bidi te po odosiqbo bidi ilibo dao.

Godigo səbə dali te Godigo wiegi yai kolesaga ola mabo po dali wai

¹⁹Tiali goli, bidi mego enabolo e tiwai po wagi da homu yali da, “Te Godigo aga homu naga wali peyu, tama bidi me deli sa munama tama gasa bidi meni. Tama tiyu da, teda magi baso agai te bidigo dwai kolesaga ebo po me odubadi geaibawe? Dego te Godigo ebo homu kolesaga gisilainogo usu egowe? Bidi menio.” ²⁰Bidi me deligo te tiwai po hanalu weyu da, teda eno te po wei ponoyu te po waibao, “Abagi, nage de da weyu, tama nago te po Godibolo ela palamu. Ma te mama togo nigali senego te aga nigali bidigo geda muani

^a 9:11-12 Gag 25:23 ^b 9:13 Mal 1:2-3 ^c 9:15 Sai 33:19 ^d 9:17 Sai 9:16

homu eyu, tama te bidibolo te po wai, ‘Magi baso nago ena te tiwai nigali’ po waibawe? Menio.^e ²¹ Te sene nigibo bidigo te agai mama tq pedai me deli selama, tama te togo te sene si nigali, me deli te wiegi yai sę yabo sene te wiegi yai nigali, tama me deli te olo sę yabo dwai sene nigai. Aga homu naga wali peyu, tama te tiwai ebaso da, te usu da, po meni, te aga sę dao.”

²² Te Godigo me te tiwai yai. Agai te aga sębę homu ebo te bidi dabebolo hania hanilabo homu yali, te tigidali bidigo agai bomo me konemainogo yai. Tama te dwai sę yali dene sabo we bidi augwali dolabo sę te sisi yai elalubo, tiali goli agai augwali gogolama polo elebeo, tama bobage sogo tonaluali. ²³ Magi baso meni, agai homugo te agai homu dene eyu tau sабо sa muani we bidi augwalibolo mabo wiegi wiegi yai ula yai bomo, te bomo augwali ola momainogo agai bobage sogo tonaluali. Augwali agai polobadu hagea sai dao, tama agai bomo yai ula augwaligo saibao. ²⁴ Te da dao. Agai da i wali, te da Juda hani naga i me wabe, menio, te gasa hani dabe dali me i walio. ²⁵ Te Godigo aga homu naga wali peyu, te we bidi meba naga hagea sabo kolesagade te polobadu Godigo po pusali bidi Hoseago asęani pode Godigo wali po me te e tiwai po asęani,

“Te eno hani isławai we bidi hani, te augwali eno
hani nogi poaibao. Tama te eno augwalide dwagi
yai homu eyu godolo isławai hani, te hani eno ‘Te
eno godolo mu ebo hani’ nogi poaibao.^f

²⁶ ‘Dage eno hani meni,’ tama eno te po wali
madi, te bulude naga te eno augwali nogi olama, ‘Te
bidabo ula elalubo Godigo wai da’ po waibao,”^g

Godigo te po olama, tama Hoseago asęani. ²⁷ Tama te gasa polobadu Godigo po pusali bidi Aisaiago te Israel hanide po olama tama te tiwai i wali, “Tama te Israel dabe augwaligo hani nedebonamba te qj sanede elalubo masigi kemi tiwai pedalubaso da, tagalao, teda Godigo augwali meba naga dią selama, tama dwasianu hani naga ma dobola saibao. ²⁸ Magi baso meni. Genuai Bidigo po tų silibo si tama te po polo togwa sанама tama te tqde we bidi augwalibolo te dene wei ponaibao,” Aisaiago te po wai.^h ²⁹ Tama polobadu Aisaiago te po olama po wai tiwai. Agai te po wai, “Te tigidali bomo elalubo Genuai Bidi agai te dago dwasianu hani bidimainogo egi menigi sogo da, teda da mu doloyu, te bulu si nogi Sodom dali Gomora dali si tiwai pedalama, tama da mu dolai bidigi dao.” Aisaiago te po asęani.ⁱ

Te Israel dabe augwaligo Kraisde konealubo po dąu mu olama, te
doloba pai we bidi pedelabo homu elama konealubo po dąu wabe

³⁰ Tama tibaso dago koneani, te gasa hani dabe augwaligo te doloba pai bidi nogi sabo sę dene me ebe, tiali goli augwaligo te doloba pai bidi nogi

^e 9:20 Ais 29:16; 45:9 ^f 9:25 Hos 2:23 ^g 9:26 Hos 1:10 ^h 9:28 Ais 10:22-23

ⁱ 9:29 Ais 1:9

sario. Te e doloba pai kolesaga te augwaligo konealubo po dąu olama sai. ³¹ Me ma, te Israel dabe augwali da, te Godigo augwalibolo doloba pai bidi nogi pomainogo eyu, tama augwali te bomai po bugagia wali pabo tū gegali goli, te tū augwaligo subeo, te augwali te bomai pogo usu niba kadu wabeo. ³² Augwali te Godigo gedude te doloba pai we bidi magi baso pedalebewe? Augwaligo te Kraisgo yali sède te konealubo po dąu wasiąyu, tama augwaligo te Godigo te doloba pai bidi nogi poaibao homu eyu yali. Te po digi po begelama te tiwai yali, te sągade dolobo masigigo te augwaligo sągade dolama tama augwali tulaluai dao. ³³ Te tiwai po me deli te Godigo po bukude polobadu aşəani, te po e tama wai,

“Odao. Te Saion hanude eno te bidi sągą Dani tuą palama tulaluabo masigi me deli mubao. Eno te bidi me deli tede mubao, tama we bidi augwaligo aga dali dwai homu yaibao, te augwali Dani tuą palama tulaluabo masigi tiwai dao. Tama tiali goli we bidigo agaba konealubo po dąu wabo bage, agai augwali tau mu sabo usu mu yaibao, te augwali tulaluama hale me sogobeo,”

te po aşəani.^j

Te Israel dabe augwaligo te Godigo bidi doloba pai bidi ilibo kolesaga wali pabe

10 ¹ Eno ama dede dabeo, eno homu dene eyu tama te Godigo te eno hani Israel bage augwali ma dobola somainogo ebo homu godolo mu elama, tama sesemane sogo eno Godibolo gedu haluasa po tede bomonama wabo dao. ² Eno augwali bugagia koneama tama eno hanilama augwalide mu po obao, augwaligo te Godigo kolesaga wali pabo sę bomo elama mu ebo dao. Tiali goli augwaligo me gisiga konesiąma tama tibo dao. ³ Te Godigo da we bidi doloba pai nogi pobo te kolesagade augwaligo konesiąbaso, tama augwa digi augwa kolesaga doloba pai pedalumainogo ebo sę yai. Tama tibaso, augwali te God dologode me bidisiąyu, tama agai augwali nogi doloba pai nogi omainogo me ebeo. ⁴ Dago koneani, te bomai po wali peyu tama Godigo bidi doloba pai bidi nogi pobo tū, te tū te Krais asali sogo silali. Megi te gesi tū elalubao. Te Kraisde konealubo po dąu wabo we bidi, te Godigo augwali doloba pai we bidi nogi poaibao.

⁵ Te bomai po wali peyu tama Godigo bidi doloba pai bidi nogi pobo tū te Mosesgo polobadu te po aşəani, “Bidi te kolesaga tigidali eyu da, teda aga te bidata pabo ula saibao,” te po aşəani.^k ⁶ Tiali goli te bidigo Godide konealubo po dąu obaso tama Godigo aga doloba pai bidi nogi

wabo kolesaga, te kolesagade augwaligo polobadu tama aşənai, “Nago naga homude te po olamuo, ‘Te agai dabolo Godigo po pusumainogo, te Krais edaba sela dulamainogo eyu, de te dagaluba pogowe,’ te po olamuo,” te po aşənai. ⁷Po me aşənai, “Tama nago te po me olamuo, ‘De te isai bidi dabego buluba dulaibawe,’ ” te po aşənai. Te Krais tedu selasa asomainao homu eyu te po olamuo. ⁸Tiali goli te aşənai pogo magi po wabowe? Agai e po wabo dao, “Te Godigo po nage pəde mu elalubao. Te nago pedauwalide me te nago homude me te po elalubao,” te po bukude polobadu aşənai. Te dago hanilama te we bidibolo pusubo po te Kraisde konealubo po dao.¹ ⁹Tama nago po hanilama pusuyu Jisas aga te Genuai Bidi da po olama, tama nago naga homude te Godigo aga te g̃u pagede ma hodolali s̃ede konealubo po d̃aq weyu da, teda Godigo nage ma dobola saibao. ¹⁰Magi baso meni, te dago homugo te konealubo po d̃aq obaso, tama Godigo da doloba pai we bidi nogi poaibao. Tama dago pedauwalidu te dena konealubo po we bidi gesabide pusubaso, tama te Godigo da ma saibao. ¹¹Tama Godigo po bukude te s̃ede te tama po wai dao, “Te bidigo konealubo po agaba d̃aq obaso da, teda aga hale me sogobeo.”^m ¹²Tama te pode te Juda dabe me te gasa hani dabe dali augwali te deli tigi poai tobage naga yali. Te da tigidaligo Genuai Bidi deli naga elalubao, tama agai te olo mu tau siyu mabo wiegi yai kolesaga te genuai mu te agaba i wabo we bidi tigidaliba mabo dao. ¹³Tama tiyu, te Godigo po bukude wali po tiwai dao, te po e dao, “Tigidali bidigo Genuai Bidi nogi ilama tama agaba i wali da, teda agai augwali ma saibao,” te po aşəai dao.ⁿ

¹⁴Tiali goli bidi me deligo te Juda dabede enabolo te po waibao, “Te augwaligo konealubo po Kraisba hasia d̃aq me wasiąbaso da, teda augwaligo agaba gedu haluasa po olama i wagobeo. Tama augwaligo agade po me odisayu da, teda augwaligo konealubo po agaba d̃aq wagobeo. Tama te bidi me deligo po te augwalibolo me pusisławani da, magi ilama augwaligo agade po odaibawe?” ¹⁵Tama Godigo te po pusubo bidi augwali me tagala palisiawani da, magi ilama augwaligo te po pusigi pogowe?” Bidi mego enabolo te tobage po obaso da, teda eno te po wei ponoyu, e po waibao, “Woo, te Juda dabe augwaligo Kraisde te po odali dao, te Godigo po bukude elalubo po me deli tiwai, te po e dao, ‘Te wiegi yai gesi po sesebo bidi dabe augwali asobo te homu dwagi yai ilibo s̃e mu dao,’ te po aşənai,” eno te po waibao.^o

¹⁶Tiali goli, te Juda dabe tigidaligo te wiegi yai gesi po selama wali me pabeo. Te polobadu bidali bidi nogi Aisaia, aga Godigo po pusali profet bidi bidali. Tama te aga dali bidali bagego yali kolesaga te megı bidibo bidi dabego ebo kolesaga tiwai yai dao. Tama tede dwai homu eyu, te

¹ 10:8 Bom 30:12-14 ^m 10:11 Ais 28:16 ⁿ 10:13 Jol 2:32 ^o 10:15 Ais 52:7

Aisaiago te po aşeanı, "Genuai Bidi, dago te nago po augwalibolo pusali. Tiali goli, augwaligo te po odaliwe ma meniwe, te eno konebeo," te po aşeanı.^p ¹⁷Tialima dago koneani, we bidigo te Godigo po odobaso tama tebogo te konealubo po dą̄ wabo homu hodolobo dao. Tama bidi mego Kraisde po pusubaso, augwaligo Godigo po odobo dao.

¹⁸ Tiali goli te Juda dabede, te mu dawe, te augwaligo Kraisde te po odaliwe ma meniwe? Magia. Augwaligo odalio. Te Godigo po bukude elalubo po me deli tiwai dao, te po e dao,

"Te augwaligo dogoni te tigidali tǫba pelama sabolali.

Tama augwaligo po pelama, te tigidali bulu mu
usu egi pai."^q

¹⁹ Tiali goli eno po ma obao, te Israel dabe augwaligo te po koneaniwe ma meniwe? Awe, augwaligo koneani. Hasia Mosesgo te sède te Godigo wali po polobadu aşeanı,

"Te eno olo we bidi meba saibao, augwali te deli
hani mu meni, tama dagego tebode dwai homu
elama tama eno augwalibolo wiegi yai kolesaga
ebaso, tama dage te sulama pesa yaibao.

Te eno te kolesaga konesiąwai bidi hani augwali
me deli sobaso, tama dagego augwali dali sębę
yaibao."^r

²⁰ Tama te Godigo po polobadu pusali bidi Aisaiago te po hanilama pusubo wi me ebeo. Agai Godigo te gasa hani we bidide wali po e tiwai aşeanı,

"Te ena gegebo sę me isawani bidi dabego, te
augwaligo ena suali.

Te bidi dabe meba augwaligo te bidi mebabolo te
enade po hanalusiąbadi, tiali goli ena augwaliba
hanilama pedalobo dao."^s

²¹ Tiali goli te Israel hani we bidide te Aisaiago Godigo e wali po aşeanı, "Te bobage sogo mu eno augwali i wabo sę ebadi, te hani bidi augwaligo te po sela sənama tama dwai po wei ponai dao."^t

Godigo te olo tau mabo wiegi yai kolesaga te Israel hani badu yali

11 ¹Te bidi Aisaiago te tobage po aşai baso, eno e po hanalu obao, te Godigo aga hani we bidi aga digi sela sayabo homu me yaliwe? Mu menio. Ena me ena te Israel bidi dao. Te bidi Abraham te eno wą̄j mu dao. Ena te Benjamingo hani dao. ²Te Godigo hani augwali te agai polobadu koneyu hagea sai, agai te augwali me sela səwai menio.

^p 10:16 Ais 53:1 ^q 10:18 Tib 19:4 ^r 10:19 Bom 32:21 ^s 10:20 Ais 65:1

^t 10:21 Ais 65:2

Dagego te Godigo po pusali profet bidi Elaijago po te Godigo po bukude elalubo te dagego koneani. Elaijago gedu haluasa po olama, tama te Israel dabe augwali te Godigo gesabide po tü ela mawai. Agai te wali po e dao,³ “Genuai Bidi, augwaligo te nago po pusubo bidi profet dabe augwali ela muyu yali. Tama augwaligo te nagebolo mabo nai ulubo alta sai aluali. Tama ena deli naga ena bidibao. Tama augwaligo ena gegebo sę eyu, tama ena ela muainogo ebo dao,” Elaijago te po wai.⁴ Tiali goli Godigo agabolo mena po wei ponaniwe? Agai te po wai, “Eno digi ena bidi dabe te bidi sese hauwa 7,000 bidi sali, tama augwaligo te tibo god Bal dologoba pelama teba lotu me wasiąwai dao,” Godigo te po wai.⁵ Te tama megı e sogo me te hani bugai meba elalubao, Godigo te aga olo tau mabo wiegi yai kolesagago te augwali hagea siyu ma sai dao.⁶ Agai te olo tau siyu mabo wiegi yai kolesaga eboso tama augwali sali. Tama agai te augwaligo yali sęde homugo te augwali me sabeo. Tama augwaligo te sę ebode te Godigo augwali siyu da, teda te olo tau siyu mabo wiegi yai kolesaga ebo te olo munu me ma egi menigi dao.

⁷Tama tibaso dago te Israel dabede magi po waibawe? Te Israel dabe augwaligo te Godigo augwali doloba pai we bidi nogi poabo tü suainogo te sę dene yali goli, te tü augwaligo me susiąwai. Te Godigo meba we bidi naga dia selama, tama augwaligo te tü suali. Tama gasa bage, te augwaligo Godigo po odobo hagela eyu, tama augwa olo dą wali.⁸ Te Godigo po bukude wali po tiwai gilama yali, te po wai,

“Godigo te augwaligo homu kolesaga te godege
pibo tiwai ilali.

Agai te augwaligo gedu te susiąbo tiwai
ilama, tama ologo te po me odosiyu yalio.^w
Tama augwali te tiwai bidali, tama megı e sogoba
usu nagasai dao.”

⁹Tama Devitgo me te boi bidi dabede Godibolo te tiwai po olama wai,
“Te eno homugo te nago tilama, tama augwaligo
wei ebo naigo te augwali te konesiąwai bidi tiwai
ilao, te aga te subigila peyu te no aselama bidibo
bidi te konegobeo. Te bidi tiwai nago augwali
tiwai ilao. Tama augwali tulolumainao, augwali
wei ponao.

¹⁰ Te eno homugo nago augwali gedu hulia
somainu elama, tama augwaligo te hulia sai
pedalumainogo elama, tama augwaligo gedu
pedama suainogo ebo usu me egobeo.
Tama nago augwalibolo sęge mao, tama augwaligo

tudi sugunama, tama augwali te tiwai sesemane
sogo bidimainogo yao,”^x
Devitgo te po polobadu wai.

Godigo te gasa hani augwali ma sali

¹¹ Te eno te po hanalu obao, te Juda dabe augwaligo te Kraisde konealubo po dąu wasiąyu tama tulaluama, tama augwali tede mu dolaliwe? Mu menio. Augwaligo te dwai sę eyu tama te tų geda mubaso, tama tede te Godigo te gasa hani dabe augwali ma sai. Godigo homugo te wiegi yai kolesaga agai te gasa hani dali ebo te Israel dabe augwaligo suyu tama augwali pesa emainogo tiai dao. ¹² Augwaligo te dwai sę eboso, tama tede Godigo te tigidali tőde bidibo we bidi tau mu sidubadi geaibao. Augwaligo te Godigo kolesagade tulalubaso, tama tede te Godigo te Juda ąq isławai gasa we bidi hani augwalibolo wiegi yai kolesaga mu yai. Tama tibaso, tigidali Israel dabe Godiba ma geasa asobaso da, teda tigidali hani wiegi yai mu bidaibao, me deli dwai bidigobeo.

¹³ Tiali goli megı eno po te dage gasa we bidi hani dabe dagebolo mawainogo obao. Godigo ena tagala palali, te eno dage Juda hani isławai gasa we bidi dagede sę emainogo yai. Tama tibaso eno homu pemene wiegi yai te sęde elama, tama te sę bidigo gedude uwababa siyu tama eno te sę ebo dao. ¹⁴ Magi baso meni, te sęde eno homugo te eno hani Juda bage augwaligo te Godigo dage dali yali wiegi yai kolesaga sulama pesa eyu, tama eno te augwali tomode meba te eno ma sainogo ebo dao. ¹⁵ Edao. Godigo te Juda dabe augwali sela şanama, tama tede agai te tigidali tőde bidibo bidi selama, tama augwaligo deli homu aga dali pedalabo tų dawai. Te dwagi yai kolesaga dao. Tiali goli, Godigo te Juda dabe augwali ma sabo si, te wiegi yai mu yaibao, te isali bidi aga gu pagede ma hodalobo tiwai yaibao.

¹⁶ Te po digi po si begelama tama eno dagebolo obao. Te Juda dabe augwaligo tubo nai bret nigibo si, tama hasia augwaligo te dwasianu pedai bret nigibo plaua te Godibolo hasia mabo dao, te Godigo nai dao, te po wabo dao. Tama tibaso, dago koneani, te plauago nigibo bret tigidali te Godigo nai dao. Tama te ni pedali dabe te Godigo da wida, teda te ni nologo dabe augwali me te Godigo naga dao. Tama te tiwai me te Juda dabego wąj dabe augwali Godigo we bidi bidilibaso, te megı bidibo Juda bage me te Godigo we bidi me bidibao. ¹⁷Tama augwali te gide elalubo ni oliv tiwai bidiyu, tama Godigo te ni oliv nologo meba dwali togolama sela şanama, tama agai dage olo ni oliv nologo te bulude elalubadi selama, tama dage te gide elalubo ni olivgo nologo togwali pesagede wadolali. Tama dagego augwali hasegelama, tama megı dage bugagia

^x 11:10 Tib 69:22-23

bidibao. Tama dage te elalubo dwagi yai ni olivba wadolobaso, tama dage dali te ni aga nologo mu dali te dagego te ni oliv pedalidu asobo ąigo ili sabo dao, te nigo bomo me dagego sabo dao. ¹⁸Tiali goli dagego te togwali ni nologo dabe augwalibolo te posobo po munu me olamu. Te dagego duga nogi ugwaba siyu, augwalide posobo po wai wida, teda dagego homu bugagia koneyu bolo yao. Dagego te ni pedalii me ugwaba sagolobo menio. Te ni pedaligo dage sagolobo dao.

¹⁹Tiali goli dagego te duga nogi ugwaba sabo po wabo homu yaibao: "Godigo te ni oliv nologo dabe togwali madi, te ena augwali togwali pesagede wadolomainogo yai," waibao. ²⁰Awe, te mu dao. Tiali goli, te augwaligo Kraisde konealubo po dąu me wasiąwani, tama te tialigo naga agai augwali togwa s̄awai. Tama dagego konealubo po dąu obaso, tama dage bugagia bidibao. Tiali goli dua dao, dagego hagoma me elamu. Te dage wi iyqo. ²¹Polobadu, Godigo te Juda dabe, te nigo nologo mu dabe augwali me sula tagalasiąwai, tama tiwai naga te dage tuloluyu da, te agai dage me te me sula me tagalogobeo. ²²Tialima, dagego te Godigo te we bidi dali ebo tau sabo kolesaga me te agai sesena pabo kolesaga dali me bugagia suiyqo. Te aga kolesaga tagalali bidi dabe augwalibolo, te agai augwali sesenaibao. Me ma, dage te Godigo dage homu dene eyu tau sabo dao. Tama dagego te aga dage dali ebo kolesagade puba hwi weyu tama agade homu kęą pai we bidi bidiyu da, te usu da. Ma, te meni yani da, te agai dage me togolama sela s̄awaibao. ²³Tama te Juda dabe, te ni olivgo nologo mu, te augwaligo te Kraisde konealubo po dąu wabo hagelabo homu tagaluyu da, teda Godigo augwali te augwali togwali pesagede ma wadolaibao. Awe, Godigo te augwali ma wadoligi pabo usu yaibao. ²⁴Magi baso meni. Dage gasa hani we bidi da, te buside holali ni oliv nologo naga tiwai dao, te ni oliv mugo nologo meni. Tiali goli Godigo dage te nide togolama, tama agai dage te gide elalubo ni oliv muba wadolali. Tama te Juda bage augwali da, te gide elalubo ni oliv dao. Tama tibaso, Godigo te augwali polobadu te ni nologo tiwai togwa s̄anama, tama augwali te augwa oliv niba digi te augwa ma wadoloyu ebo usu mu dao, te pedalisiąbo s̄ meni.

Godigo tigidali we bidibolo aga homu dene eyu tau sabo kolesaga yaio

²⁵Eno ama dede, dage homu hagoma me idali weyu tama eno homugo dage te polobadu geme dualali po page gisiga koneao. Te e tiwai dao: te Israel hani we bidi me badugo homu palia sali, tama te kolesaga augwalide osogo elalubadi tama te gasa haniani hani we bidi augwali te Godiba asiyu, tama te sogo augwaligo hani nambaba usu nagasaibao. ²⁶Tama te kolesagago te Godigo te Israel dabe tigidali ma dobola saibao. Te agai po asęani bukude wali po tiwai gilama yaibao,

"Te we bidi ma dobola sabo bidi aga te Saion buludu

asaibao.

Te agai te Jekopgo bidi hanigo yali Godigo po sela
səbo kolesaga te agai sela səwaibao.^y

²⁷ Tama te sogo eno te po dəq̄ augwali dali
waibao,

Te po e dao, Te eno augwaligo dwai sə ebo tigidali
selə səwaibao.”^z

²⁸ Te Godigo gesi noma wiegi yai po pusubo səde te Juda dabe
augwaligo Godide te boi bidi homu ebo dao, tama tede Godigo dage
gasa hani we bidi tau sobao. Tiali goli, te Godigo augwali polobadu sa
muani səde, te augwali da aga abagi hani dao. Magi baso meni, polobadu
mu agai te augwaligo wəj̄ dabede mu po dəq̄ walai dao. ²⁹ Tama tiyu,
te Godigo agai te bidibolo olo mani wiegi yai naide te enabolo ma mao
po munu me wagobeo. Agai te bidi sa munama tama i obaso da, teda
agai homu te səde me nosali ma hasegelegobeo. ³⁰ Polobadu dagego te
Godigo po sela səwani. Tama megi te Juda hani bidi augwaligo agai po
selə sənama, tama Godigo augwali osogo tagalabaso, tama agai dage
gasa haniani hani we bidi dali homu dene eyu tau salio. ³¹ Tama te tiwai
me augwaligo me te Godigo po sela səba. Magi basowe? Te Godigo
dage dali homu dene eyu tau sali kolesaga naga ebo gilama agai augwali
dali me emainogo yaibao. ³² Magi baso meni, Godigo te po sela səbo
kolesagade te tigidali we bidi dali kalabus ilama, te agai tigidalibolo me
homu dene eyu olo tau sabo wiegi yai kolesaga yainogo tialio.

Dago Godigo nogi ugwbaba sao

³³ Ei tegoba! Te Godigo wiegi wiegi yai homu kolesagade ena noma
sobao. Te agai sə yabo homu kolesaga dali, agai koneani kolesaga dali,
te mu pəqəna pelama, tama te tamu aji gebo dabo tiwai gilama aiyaba
mu dulai. Da bidigo agai yali homu kolesaga page tigidali konemainogo
ebo usu me egobeo. Dago agai da dali ebo sə page me munu me kuna
konegobeo, da tede usu me egobeo.^a ³⁴ Te agai po bukude te tiwai po me
asəani,

“Dego te Genuai Bidigo homu kolesaga koneai
dawe? Dego te mobo mabo po agabolo mabo usu
egowe?^b

³⁵ Dego te nai me deli hasia agabolo mani, tama
agai te nai wei ponomainogo yaliwe?”^c

³⁶ Bidi menio. Magi baso meni. Aga tigidali nai nigali bidi dao, tama
agade te tigidali elalubo nai te bidibo ula elalubo dao. Tama tigidali

^y 11:26 Ais 59:20 ^z 11:27 Jer 31:33-34 ^a 11:33 Ais 55:8 ^b 11:34 Ais 40:13

^c 11:35 Jop 41:11

naigo te aga nogi uwaba somainogo eyu bidibo dao. Tama eno homugo dago sesemane sogo bidada peyu aga nogi uwaba sao. Mu tama dao.^d

**Polgo te Kraisba homu dą̄ wabo we bidi dabego yabo
kolesagade po wali**
(Dq̄ 12:1–15:13)

Dago dena tigi Godibolo ofa tiwai mainao wali

12 ¹Eno ama dede, eno homugo te Godigo da dali homu dene eyu tama haniani olo tau mani wiegi yai kolesaga genuai mu yali, eno te homu ebaso, eno e po megi dagebolo hanilibao. Bidigo hasa ela munama tama Godibolo olo mabo sę, te ebo sę nogi poai te ofa dao. Tama te tiwai gilama dagego duga tigi te Godibolo olo mabo ofa tiwai yao. Te tigi bidibo ula elalubadi tama dagego Godibolo menama, tama te God aga deliba naga mao, te dwai sę me isəwai nai ofa dao, tama dagego te Godigo godolo ebo kolesaga yaibao. Dagego tama tiyu, tama dage te tiwai God dologode bidiyu, tama duga lotu po mu te Godibolo waiyəo. ²Tama te kolesaga edubadi, dage te təde bidi dabe biladubo tiwai elama me bilalugio. Menio. Dagego homu kolesaga Godigo gesi noma pedalomainogo ilama, tama dagego kolesaga me gesi noma pedalomainogo emainao. Tama tiyu da, teda dagego te Godigo homu kolesaga koneaibao. Tama agai homu kolesaga koneama tama te bidigo yabo wiegi yai sę me, te Godigo gedude te usu niba kadu wabo kolesaga dali, te doloba pai kolesaga dali, te tobage dwagi yai kolesaga page tigidali dagego hania koneaibao.

³Te Godigo te eno sę yabo homu kolesaga enabolo olo mobaso, eno dage tigidali deli delibolo e po obao: nago geda muyu naga digi te nage mu koneai bidi mu da nago te homu me elamuo. Te menio. Hasia nago nagede homu dolo kone palao. Te Godigo te agade konealubo po dą̄ wabo bomo nagebolo dobolama mani. Tama te bomo da, te usu ni tiwai dao, nagede. Tama te usu nigo nago naga sę yabo bomo dali, te nago sę yabo homu kolesaga dali te si usu sao. Dage tigidali deli deligo te tama yao. ⁴Magi baso meni. Dago koneani, bidigo tigide te nogo me sęqə me, te haniani badu sę ebo me te tigi delide naga elalubao. Tiali goli tigidali badu te sę deli tigi tiwai sę naga me ebo menio, te augwaligo haniani sę elalubao. ⁵Tama te tiwai me da haniani we bidi hauwa elalualu goli, Kraisde da wadolama tama da tigi deli naga elalubao. Tama bidiyu, tama da tigidali deli deli da tigidali te gasa badu abagi tiwai dao.^e ⁶Godigo dabolo olo mabo kolesaga elama, tama da deli delibolo gasagi gasagi

yai te we bidi tau mabo s̄e yabo kolesaga dobola mani, te agai olo mabo kolesaga yai. Tama agai tama tialigo da, te da tigidali deli deligo te mani kolesagago dena hasi tau mao. Tama tiyu, bidi me deligo te Godigo po pusubo homu kolesaga elaluyu da, teda agai te aga Godide konealubo pogo bomo wali pelama te Godigo po pusao. ⁷Ma, te bidi me deligo te ama dede dabe tau sabo homu kolesaga elalubaso da, teda agai te ama dede dabe tau sabo s̄e mu yao. Tama bidi mego te Godigo po ola mabo tisa s̄e ebo kolesaga elaluyu da, teda agai te tisa s̄e mu yao. ⁸Bidi mego te bidi dabe augwali homu hodolobo kolesaga elalubaso da, teda agai te augwali homu hodolobo s̄e mu yao. Te Godigo hani we bidi tau somainogo aga nai dobabo bidi, aga dwagi yai homu eyu agai nai hauwa augwalibolo mao, te agai nai yogo homu elamu. Te polalubo bidi, te agai homugo te s̄e mu yao. Te gasa bidi homu dene eyu tau sabo bidi, te bidi me agai homu pemene wiegi yai elama tama aga tau sao.^f

Te Godigo we bidi hanigo yabo kolesaga dago dolo mu yao

⁹Duga hasi dagego duga ama dabebolo dwagi yai homu eyu godolo eba wida, teda dagego homu mu naga eyu augwali godolo mu ela pao. Tama tiyu, dagego te dwai kolesagaba tudi mu ola menama, tama dagego te wiegi yai kolesagaba homu mu kę̄ sao. ¹⁰Dage da, te deli hani bage dao. Tama tibaso, te deli hani we bidi dabego yabo kolesaga bomo eyu, tama duga hasi duga ama dede abe dede augwali dali dwagi yai homu eyu godolo mu yao. Dage tigidali deli deligo duga nogi aiyaba elaluyu, te gasa bage augwali nogi naga uwgaba sao. ¹¹Dagego sesemane sogo s̄e bomo mu yao. Tama dagego homude bomo eyu tama Genuai Bidigo s̄e yao. ¹²Dagego agade konealubo po dą̄ olama, tama Genuai Bidigo dage tau sabo tonalubadi tama dagego wiegi yai homu pemene dali yao. Te sege dageba pedalobaso da, teda dage bomo elama bugagia dolaluao. Dagego tigidali sogo gedu haluasa po wao. ¹³Tama te Godigo we bidi meba augwali te nai dabe meni baso da, teda dagego augwali tau sao. Me ma, te gasa bulu bidi dabe dage bidiboba pedalobo si da, teda dagego augwali bugagia geseyu tonaluao.

¹⁴Te bidi dabe augwaligo dage dali dwai s̄e eyu dene mobaso da, te dagego Godibolo gedu haluasa po olama, te agai augwali wiegi yai ilimainao. Awe, dagego gedu haluasa po agaba obaso, te augwali agai wiegi yai ilimainogo wao. Dagego agai augwali dolomainogo gedu haluasa po weyu te i ola mabo po me olamuo.^g ¹⁵Te bidi dabe augwaligo wiegi yai pemene ebaso, te dagego wiegi yai homu pemene augwali dali hodobo iyao. Augwali homu dene eyu gela obaso, teda dage me augwali dali hodobo gela wao. ¹⁶Dagego duga ama dede augwali dali deli homu

^f 12:8 1 Ko 12:4-11 ^g 12:14 Mat 5:44; Luk 6:28

tiwai elama, te duga digi dugade ebo homu tiwai augwali dali yao. Dagego homu dage genuai bidi bidabo homu me ilamuo. Menio. Dage te nogi meni yai olo we bidi dabe dali abagi homu eyu bidiəo. Dagego te homu elama duga digi te po me wagio, “Eno naga eno koneai bidi dao,” te po me wagio.

¹⁷Tama gasa bidigo dwai kolesaga dagebolo eboso da, teda dagego te dwai kolesaga augwalibolo wei me ponogimio. Menio. Dagego duga ebo kolesaga bugagia osola sulama, tama te tigidali bidigo gedude wiegi yai dolo kolesaga te kolesaga naga iyəo. ¹⁸Duga digi te hwıabo homu me egio. Te tū elalubaso da, teda dagego deli homu tigidali bidi dali elama bido. ¹⁹Eno abagi dede muo, te augwaligo dwai sə dagebolo ebo te duga digi wei munu me ponamuo. Te menio. Dagego te Godigo səbə ebo sə augwalide emainogo sula tagaliəo. Magi baso meni, te Godigo po bukude agai te po wai, “Te dwai sə wei ponobo kolesaga da, te eno sə dao. Ena digi te eno dwai dene wei augwalibolo ponaibao, Genuai Bidigo te po wai.”^h ²⁰Te dwai sə wei munu me ponamuo. Te menio. Tiali goli, te Godigo po bukude wabo po tiwai, “Te nagebolo boi bidi ebo bidi aga nasi eboso da, teda nago aga nai mao. Te aga aji nogone eboso da, teda nago aji agabolo mao. Nago tama tiali da, teda agai yali kolesagade te nago aga hale ebo kolesaga mu ilaibao, tama te kolesagade ge naibao.”ⁱ ²¹Gasa bidigo nagebolo dwai sə elama tama nago aga dwai sə ma wei ponoyu da, teda dwai kolesagago nage aiyaba elaluai dao. Te tama gogologio. Menio. Nago agabolo dwagi yai sə naga wei ponao. Tama tiyu, nago dwagi yai kolesaga ebogo te aga dwai kolesaga yali aiyaba elaluao.

Da te gavman bidi dabe augwali dogode bida po wai

13 ¹Da Godigo po wali bilibo we bidi da tigidali te gavman bidi dabe augwali dogode bida. Magi baso meni. Te tōde elalubo gavman sə yabo bomo, te bomo tigidali te God aga digi agai dodolai dao. Te gavman me deli te olo me pedalubeo. Menio. Tigidali gavman bidibo, te Godigo digi augwali munama tama augwali bidibao. ²Tama tibaso, bidigo te gavmanigo po wali pabo hagela homu ebo bidi, te agai Godigo muani naide te homu ebo dao. Tama bidi augwaligo tama tibo da, teda augwali te augwa yali kolesagade te dwai dene saibao. ³Magi baso meni. Te wiegi yai dolo kolesaga ebo bidi dabe augwali te gavman bidide wi ebo meni. Tiali goli te dwai kolesaga ebo bage augwali wi ilainogo te gavman bidi bidibao. Te nago te gavmanide wi ebo hagela homu ebowe? Teda, nago wiegi yai kolesaga naga eboso, tama agai nago nogi ugwbaba saibao. ⁴Tama aga dali wi ebo page elalugobeo. Magi baso meni, aga te Godigo sə bidi te agai nage tau siyu, tama nage bugagia bidaibao. Tiali

goli, nago dwai kolesaga eboso da, teda nage aga wi yao. Nago koneani, te gavman enesigi bidi agai te poa pai genuai hwə ge tolalubo, tama agai te olo me tolalubo menio. Te gavman genuai bidi aga da te Godigo sə bidi, tama te dwai kolesaga ebo bidibolo te Godigo nogide te wei ponama dene mabo dao.⁵ Tama tibaso, da te gavman bidi dologode bida. Da te Godigo səbə geda somainogo ebode naga tama te gavman bidigo po wali pigio. Menio. Dago homugo te kolesaga ebo te dolo dao te tiwai homu yao.

⁶Tama tede naga dagego te takis me abelebo dao. Magi baso meni, te gavman bidi dabe augwali te Godigo sə bidi bidibaso, tama sesemane sogo augwaligo bomo elama te sə naga tonalubo dao. ⁷Dagego te bidi dabe augwalibolo te haniani negeli elalubaso da, teda dagego te augwalibolo mao. Te haniani takis, te maket takis dali, kaunsil takis dali, te tobage negeli te tedali tedali takis mone sabo bidi dabebole mao. Dagego te gavman dabede deli dologode bidabo negeli elalubao. Tama tibaso, dage augwali dologode bida. Dagego te gavman bidi dabe nogi ugwaba sabo negeli elalubao. Tama tibaso, dagego augwaligo nogi ugwaba sao.^j

Te bomai po dolo wali pabo kolesaga

⁸Dagego bidi me delibolo negeli elalubaso da, te negeli polo wei ponao. Te negeli tigidali bugagia wei ponao. Tiali goli te negeli me deli dage tigidali deli deligo sesemane sogo me elaluabao, siligobeo: te da te ama dede dabebole dwagi yai homu eyu godolo mu yabo negeli elalubao. Magi baso meni, te bidi me deligo te gasa bidi dwagi yai homu eyu godolo ebo bidigo agai te kolesaga ebogo bomai po wali mu peduai dao, te aga te bomai pogo usu niba kadu wai dao. ⁹Dago koneani, te bomai pode te po wai, “Nago te penani sə egio. Nago bidi ela mugio. Nago nai wi sigio. Nago mena gasa bidigo nai dabe sulama pesa egio.” Te bomai po dabe me, tama gasa bomai po tigidali elalubo, te tigidali bomai po deliba sisinama, tama augwali page deli naga elalubao, te page po e dao, “Te naga digi naga godolo ebo tiwai gilama te nago gasa we bidi dabe augwali godolo eyu tiao.”^k ¹⁰Te bidigo gasa bidi dali dwagi yai homu eyu godolo mu ebo bidi, te agai dwai kolesaga te agabolo me egobeo. Tama tibaso, te we bidi dali wiegi yai homu eyu godolo ebo kolesaga ebo bidi, te agai te Godigo bomai po page usu nagasobo dao.

Da dolo bilao

¹¹Magi baso eno dagebolo te tiwai kolesaga yao po waliwe? Edao. Te megi da bidibo sogo te dagego koneanio. Megi dage te godege pila

^j 13:7 Mat 22:21; Mak 12:17; Luk 20:25 ^k 13:9 Sai 20:13-17; Prs 19:18; Bom 5:17-21

muani tagalama hodaloabo sogo dao. Magi baso meni. Polobadu da gesi konealubo po dąu wabo bidi pedalali, tama Godigo da ma dobola sainogo homu yali sogo te digibulu gana elalubadi yali, tiali goli megi e sogo te dwasianu pąba pedalalio.¹² Te be hulialuali silainogo elama, tama pąde be posainogo ebao. Tama tibaso, dago te be hulia saide bidibo we bidigo ebo dwai kolesaga ebo tagalao. Te ami bidi dabe augwaligo augwa pibo ugwa guda munama, tama te augwa tigi duala sabo hwıabo ugwa gudubo dao. Tama te tiwai gilama, dago te dwai bidi Satan aiyaba elaluabo wiegi yai kolesaga te dago ugwa gudubo gilama guda sao.¹³ Da dolo bilao, te giligade bilibo bidi tiwai yao. Dago te hagoma eyu te bomai aji tuai bidi tiwai dedege bilamuo. Dago te penani ebo kolesaga eyu tama te meda ebo dwai kolesaga dali gagali egio. Dago gasa bidigo nai pesa elama godolo ebaso, tama wado po dabe me olamu dao.¹⁴ Te tobage kolesaga menio. Dagego Genuai Bidi Jisas Krais selama, tama aga te bebo ugwa tiwai elama tama duga homude bea sao. Tama dagego te tigigo ebo dwai kolesaga wali pabo homu me egimio.

Dago ama bilibo me dagalamuo

14 ¹Tama bidigo Kraisde konealubo po dąu weyu da yali, tiali goli agai konealubo po bomo isayıu tama aga homu te God aga dali dwagi yai homu emainogo aga te bidigo nigali haniani bomai po aga wali pao homu ebo bidi dao. Te tobage bidi te dagego duga hani tomoba sela asao. Tiali goli tama tiyu te dagego homude aga dali gasa gasa konila po me olamu dao. Te menio. Te bidi olo mu sao. ²E tiwai yao. Bidi me deligo Kraisde konealubo po bomo elama dąu olama, tama agai tigidali haniani nai tubo dao. Tiali goli gasa bidi mego Kraisde konealubo po dąu olama gisiga konesiąwai bidi, te bidi agai te mi tubo sęde habu selama, tama te gide holobo nai naga agai tubo dao. ³Tama tigidali nai tubo bidigo, agai te kibu me gasa nai mi tusiąbo bidi dali dwai homu me egio, bo wagio. Me ma, te kibu me gasa nai mi tusiąbo bidigo, agai homugo te tigidali nai tubo bidi te sęge sali homu me egio. Menio. Godigo te bidi me selama, tama aga hani dali dagayani dao. ⁴Nage niwai bidi da olama, tama nago gasa bidigo sę ebo bidigo ebo kolesagade te sęge sali homu ebo dawe? Te aga sęde bomo elama dolalubaso, ma aga tulalubaso da, te sę aga Genuai Bidigo digi osola sulama tama aga dali yaibao. Tama te bidi aga dolaluaibao. Magi baso meni, te Genuai Bidigo digi te aga dąu ilama, tama aga bomo elama dolalubo usu yaibao.

⁵Te Krais wali pabo we bidi hani tomode bidi me deligo homugo te deli sogo bubugade te Godigo gedude te genuai sogo da homu mu elama tama te gasa sogo dabe te aiyaba elaluali homu ebo dao. Tama gasa bidigo homugo tigidali sogo te deli sogo bubugade tiwai da te homu ebo dao. Tigidali bidi deli deligo augwa digi augwa homude te sęde bugagia

hania homugo koneao. ⁶Bidigo homugo deli sogo te polalubo genuai sogo da homu eyu da, te bidigo te Genuai Bidigo nogi ugwaba somainogo tama tebo dao. Te tigidali nai tubo bidi me, te bidigo te Godibolo te tubo naide puba hwi po obaso tama te nai tubo si agai te Genuai Bidigo nogi tama ugwaba sabo dao. Me ma, te tigidali nai me tusiąbo bidi me, agai te Genuai Bidigo nogi ugwaba siyu, tama Godibolo te puba hwi po weyu ebadi, aga nai meba tubo menio.¹ ⁷Dago koneani, te da usu da homu eyu, tama dena homu naga wali peyu tama da e tiwai bidaibao, ma da e tiwai isaibao, te homu eyu te da bidibo meni. ⁸Menio. Te da bidibo ula elalubo sogo da, ma da isibo si da, te dago te Genuai Bidi dwagi yai homu ilabo şe yao. Tama tibaso, da bidibadi me, ma da isai digi yaibaso, da te Genuai Bidigo we bidi hani dao. ⁹Magi baso meni. Krais me isama tama bidibo ula ma sali da, te aga te isali bidi dabe dali te bidibo ula elalubo bidi dabe dali augwaligo Genuai Bidi bidainogo tama tiai dao.

¹⁰Tama aga tama tialigo da, tama nago, magi baso nago te naga ama bilibo kolesaga dagalama tama aga dali dwai homu ebo dawe? Tama nago me, te magi baso nago te şege sali homu naga ama u bidide ebo dawe? Dago koneani, te da tigidali te Godigo po tu ebode dolaluabao.

¹¹Magu meni, te Godigo po bukude aşeanı po tiwai yaibao, te po aşeanı, “Genuai Bidigo te po wai dao: ‘Ena mu tama bidibo, ena isigobeo. Te tiwai eno megı wabo po me te mu usu nagasaibao. Te tigidali we bidigo ena pagede kidu sugunama, tama tigidali bidigo God po hanilama weyu aga God mu da waibao.’ ”^m

¹²Tama agai tama po waligo da, teda da tigidali we bidi deli deligo te dago Godibolo te dago yali tigidali kolesaga page te po pusaibao.

Dago ama dolobo şe me egio

¹³Te da tigidali te Godigo po tu ebode mu dolalubaso, tama dago dwai homu gasa amago ebo kolesagade ebo tagalao, te me elamu. Menio. Dago te tiwai homu yao: dago te ama dwai şegeba tulalumainogo magi şe me deli elamu dao. Te aga Godigo pabo tudu pabo dolamuo. ¹⁴Ena te Genuai Bidi Jisas dali wadolama, tama agai ena ola manigo tama te eno e po page bugagia hania koneai, te magi tubo nai me deli te aga digi meda eyu tama te habu selai nai menio. Tiali goli bidigo te nai me deli te meda yai habu selali nai dao homu eboso, te aga homude naga te nai meda elalubao, te agade te nai te habu selai nai dao. Dagego agabolo tuao olamuo. ¹⁵Magi baso meni. E tiwai dao: nago amago homu te tubo nai me deli te habu selai nai dao. Tama agai nago te nai tubo subaso, tama aga homu te nai habu selali po wai nai goli, tama

¹ 14:6 Kol 2:16 ^m 14:11 Ais 45:23

aga te habu selali po bolama, agai me te nai tubaso, aga te tiwai tulaluama te dwai homu sege elaluaibao. Tama nago naga ama tama doloyu da, teda nago koneao, te kolesagade nago te aga ama dali dwagi yai homu eyu godolo eyu bidibo kolesaga nago tagalai dao. Krais isilama te ama ma dobola sainogo yali. Tama tibaso, nago nai tubo kolesagago te ama me dologio.¹⁶ Tama tiyu, nago te kolesaga me deli dali te habu selesiawani kolesaga dao homu ebao. Awe, tiali goli nago te kolesaga ebogo te nago ama te dwai se tomoba kegeyuda, teda te kolesaga ebo tagalao. Te gasa bidi dabe augwaligo te sulama, tama Godigo nogi posobo po waidali weyu, te nago te habu selesiawani kolesaga ebo tagalao.¹⁷ Magi baso meni. Te Godigo da we bidi tonalubo se page da, te nai me we tubo kolesagade te page elalubeo. Menio. Te aga da tonalubo se page e dao, te doloba pai kolesagade elaluyu, tama wiegi yai homu nagame eyu, tama wiegi yai homu pemene ebo kolesaga ebo. Te Godigo Tedali Mobo Bidigo te kolesaga da tomode nigilibo dao.¹⁸ Tama bidi te tobage kolesaga ebogo te Kraisgo se bidi bidiyu da, teda aga Godigo usu niba kadu waibao, tama te bidi dabe augwaligo homugo te aga wiegi yai bidi da te homu yaibao.

¹⁹Tama tibaso, da te tu naga wali peyu, te da deli homu ilabo kolesaga dali, te dena hasi dena bomo mabo kolesaga dali si, te da pobasa pao. ²⁰Tama tiyu, e homu yao: eno ama da te Godigo ma dobola sai bidi dao. Tama tibaso, eno aga te konealubo pode dolidali weyu, te agai habu selali homu yai tubo nai te nai eno me tugobeo. Mu tama, te tubo nai tigidali wiegi yai dao, te we bidigo tuabo nai dao. Tiali goli, te nago nai me deli tuali digi tama tede te gasa bidi me deli tulalubo se eboso da, teda nago dwai kolesaga ebao. ²¹Te doloba pai kolesaga e dao: nago amade kone palao. Aga te mi tubo kolesagade, ma te bomai we tubo kolesagade, ma gasa sede me te habu selai dwai se dao homu eboso da, teda agai nage te tobage kolesaga ebo sulama, tama aga homude elalubo habu selali po bolama tulaluidali weyu, nago te tobage kolesaga egio. Tama tiyu te nago te wiegi yai ilibo dao. ²²Nago te mi dali we dali tubo kolesagade nago naga homugo hania konebo, te homu te naga digi God dali dage si tomode dodolama elalua. Bidigo homugo te haniani ebo kolesaga usu selama tama meba dwai dao, meba dwagi yai se dao, te aga konebo dao. Tama te bidigo te wiegi yai kolesaga naga eyu, tama agai aga ebo sede dwai homu isąwai bidi, te bidi aga wiegi yai homu pemene yao. ²³Tiali goli bidigo homu si elama te nai tuali da, te Godigo agabolo sege mawaibao. Magi baso meni. Aga te sede te wiegi yai se naga dao te homu isiąbadi aga homu si elama te nai tuali. Te tigidali se deli delide e po mu po dao: te se doloba pai se mu da homu isiąbadi tama homu si elama te se eyu da, teda dago tede dwai se yalio.

Dago Kraisgo homu kolesaga wali pao

15 ¹Te da Godigo we bidi hani tomode te we bidi meba augwaligo te Kraisde te konealubo po bomo meni yai bidiyu, tama augwaligo

haniani sède te habu selebo dao, te ena tamadi tama te sède po aşəani. Tama da meba te Kraisde te konealubo po bomo eyu dą̄ olama bidibao. Tama da augwali dali te nagamea pai kolesaga eyu augwali sao. Dago augwali dali tama tiyu, tama dago augwaligo sègə tolao. Dago augwali sula tagalama tama dena homu kolesaga naga wali me piduamu dao. ²Te menio. Da tigidali deli deli dago te da pâde bidibo bidide homugo kone palama, tama aga tau sabo s̄e yao, te aga wiegi yai kolesaga selama, tama aga te Kraisde konealubo po bugagia dą̄ wali bidi pedalomainao. ³Te Kraisgo me, Krais aga digi aga homu wali me pabeo. Te meni. Te we bidi augwaligo agade nogi posobo po wali goli, aga Godigo homu naga wali pali. Te agade pedalali kolesaga te bidi mego Godibolo polobadu wali po tiwai gilama yai. Te bukude aşəani po e dao: “Te God, te bidi dabe augwaligo nagebolo wabo dwai po wabo, te augwaligo dwai po wabo te po asiyu ena mesegelai dao,” te po aşəani, tama te Kraisde usu nagasai dao.ⁿ ⁴Godigo po tigidali augwaligo polobadu aşəani, te augwaligo te po dabolo te wiegi yai bidabo kolesaga ola momainogo aşəanio. Tama dago te aşəani po nededu geyu, tama tede dago te haniani sègə tolabo bomo dali, te dwagi yai po mobo mabo po dali somainogo eyu augwaligo te po aşəani. Tama dago te bomo me te mobo mabo po me te bukude aşəani pode selama, tama dwagi yai homu eyu, dago te Godigo da dali yabo wiegi yai s̄e bugagia tonaluabao. ⁵Te God da, te haniani sègə tolabo bomo page bidi dao, te dwagi yai mobo mabo po page bidi dao. Tama eno homugo te Godigo dage tau siyu, tama dage te Krais Jisasgo yali homu kolesaga wali mu peyu, tama dage deli homu naga duga hasi elaluyu bidaibao. ⁶Eno homugo dage te tama bidiyu, tama pedauwali deli elama, tama Godigo nogi uwgaba somainogo yao, aga God tama dago Genuai Bidi Jisas Kraisgo Aya dao.

Krais da te Juda dabe dali gasa hani dabe dali ma dobola sabo bidi dao

⁷Dago te da pâde bidibo bidide homugo kone palao. Tama tibaso, duga hasi dage tigidali deli deligo te ama dede dabe selama, tama augwali dali deli homu elama bida, te Kraisgo me da sali tiwai yaligi yao, te Godigo genuai nogi uwgaba pedalomainogo tiao. ⁸Eno po page e dao: Krais agade digi naga aga homugo kone palisiqbadi tama aga te tigiwali togobo Juda hani tau sabo s̄e bidi pedalai. Agai tama tialigo te God da te mu po naga wabo bidi dao ola mani dao. Tama tede Kraisgo te Godigo te polobadu bidali augwa wą̄ dabebole menama dą̄ wali po tigidali usu nai dao. ⁹Tama aga te Juda hanigo s̄e ebo bidi pedalobo te page me elalubao, te e dao: agai homugo te gasa hani augwaligo te Godigo homu dene eyu olo tau mabo wiegi yai kolesaga ebo te augwaligo sulama, tama

aga nogi ugwaba somainogo homu yali, te Godigo po bukude wali po tiwai gilama yali, te po e dao:

“Tama eno nago nogi ugwaba sabo po gasa hani
dabe tomode augwalibolo pusaibao.

Tama eno təqbi pogo nagi nogi ugwaba saibao.”^o

¹⁰Tama bukude te səde gasa po me wali e dao:

“Dage gasa hani dabe, dagego te Godigo hani we bidi
dali wiegi yai homu pemene yao.”^p

¹¹Tama bukude te po gasa badu e tiwai po wali,

“Dage tigidali gasa hani bidi, dagego te Genuai
Bidigo nogi ugwaba sao. Tama tigidali we bidi
dagego aga nogi ugwaba sao.”^q

¹²Tama te Juda hani isəwai bagede te polobadu Godigo po pusali bidi
Aisaiago me te po wai,

“Te gelali ni pedalide te ni koliamma holobo tiwai
gilama tama te bidi me deli te Jesigo hanide
pedalaibao. Tama te bidi Godigo te gasa hani we
bidi tonalubo bidi nigilaibao. Tama nigilama, tama
augwaligo agade augwa homu tialuama, tama
dwagi yai homu eyu, agai augwalibolo nosali yabo
sə ebo tonaluabao,”^r

te Godigo po polobadu pusali bidi Aisaiago te po aşəani.

¹³God da, aga te dago homu agaba tialuama tama dwagi yai homu eyu
te agai dabolo nosali yabo sə tonalubo kolesaga page bidi dao. Tama eno
gedu haluasa po weyu tama wabo dao, “God, te Rom bulude bidibo we
bidi augwaligo nageba te konealubo po dəq wali dao. Tama tebogo nago
augwali wiegi yai homu pemene genuai elama, tama nagame yai homu
te augwaliba pedalama tama pəqanalumainogo yao, te eno homugo dao.
Tama nago Tedali Mobo Bidigo bomogo augwali tau siyu tama augwaligo
te nago nosali yabo sə bugagia tonalubo kolesaga te geninama mu
pedalomainao,” eno te tobage po te Godibolo hanalu wabo dao.

Polgo aga ebo səde digi po weyu, tama agai te Rom dabede siade po wai

(Dqj 15:14–16:27)

Pol agai te Godigo sə te Juda hani isəwai gasa hani bage tomode yali

¹⁴Eno ama dede dabeo, te eno dagede te homu si ebo meni. Te eno
homugo digi te dagego te we bidi tau sabo wiegi yai kolesaga sesemane

sogo ebo dao, tama dagego haniani kolesaga tigidali elaluyu, tama dagego te Godigo wiegi yai homu kolesaga te duga hasi ama dede dabe augwalibolo ola mabo te dage usu ebo dao. ¹⁵Tiali goli eno e pas tomode po meba ena homu wi me isayı, tama bomo elama te po dagebolo hania asęani. Eno te pode dage homu hodolainogo homu ebao, te dagego te po kegeda pidali weyu yali. Magi baso meni, Godigo te aga olo tau mabo wiegi yai kolesaga ena dali eyu, tama enaba te dwagi yai sę mawai dao. ¹⁶Tama agai ena te Krais Jisasgo sę ebo bidi bidimainogo ilama, te Juda hani isławai gasa hani augwali tomode sę emainogo yai. Ena te Godibolo lotu po weyu sę ebo bidi pris tiwai elama, tama eno Godigo wiegi yai gesi po pusubo sę ebao. Eno te gasa hani augwali te Godiba sela aselama, tama Tedali Mobo Bidigo augwali wiegi yai mu doloba pai we bidi ilibo si, tama eno augwali Godibolo te usu si yai ofa tiwai elama mawaibao. ¹⁷Tama tibaso, ena Krais Jisas dali wadolama, tama eno te Godibolo ebo sęde te ena wiegi yai homu pemene ebo usu ebo dao. ¹⁸Tama eno gasa bidigo yali sęde po me wagobeo. Menio. Tama bomo elama, eno te Kraisgo sę ena nogode yali sę po naga pusubao. Agai eno po tau selama, tama wiegi yai sę dabe eno nogode yai. Tama te si ebogo te Juda hani isławai gasa hani we bidi augwali te Godigo po odoyu, tama augwaligo homu tulaluyu, tama augwali agai po wali pabo sę ilali. ¹⁹Tama agai eno nogode te haniani bidigo me isławai bomai sę yai. Tama Tedali Mobo Bidigo me enabolo sę bomo yali. Te tigidali sę agai yai, te gasa hani dabe hodolama, tama augwaligo te Godigo po wali pomainogo yalio. Tama tiyu, eno te sę Jerusalemde gagalama, tama eno Kraisde wiegi yai gesi po tigidali augwalibolo pusali, tama ena bilali te tigidali habuba te digibulu mu bulu nogi Ilirikum daj egi pelama, tama te sę ela silai dao. ²⁰Tama tiyu, te sęde eno homugo te Kraisgo nogi polobadu konesiąwani bage bidiboba pelama, tama augwalibolo eno te wiegi yai gesi po pusubo homu godolo mu yalio. Te po digi po begelama tama e tiwai dao, eno te gasa bidigo tulai be ni daide eno be me sę idali weyu, ena te digibulu buluba pai dao. ²¹Tama tiyu, eno te Godigo po bukude polobadu asęani po usu numainogo yai, te po e dao,

“Te agade po munu me odosiąwani bidi dabe, te augwaligo aga sueibao. Tama agade po odosiąwani bidi dabego, te augwaligo agade bugagia koneaibao.”^s

Polgo Rom dabe suabo homu yali

²²Te digibulu bulude bidibo bage, te augwali Kraisgo nogi munu me odosiąwani we bidi, te eno augwalibolo Godigo po pusubo sę hauwa elalubaso, tama te sęgo hauwa sogo ena tų palidubaso, tama ena dageba

^s 15:21 Ais 52:15

pabo usu me ebeo.^t ²³Tiali goli megı eno yabo sę te gasa pąde elalubo tą pedai dabede me elalubeo, te sę tede silai dao. Tama hauwa kibu bede te ena dage bidibo madi asabo homu godolo mu yai dao. ²⁴Tama tialigo da, megı eno homugo te ena te digibulu tą pedai nogi Spen, te dagego bulu Rom u badu bulu, teba ena paio. Tama te Spenba pobadi tama tomode ena dagego hanu Romba hasia sabolaibao. Tama dageba te tiwai sabolama, tama ena dwasianu sogo dage dali dwagi yai homu eyu bidama, tama dagego ena tau siyu ena odasa pelama, te Spen bulu pabo tūba tagaligi pagameo. ²⁵Tiali goli megı hasia bolo ena te Jerusalem hanuba pabo tamadi gagalaibao, te tede bidibo Godigo we bidi tau magi paibao. ²⁶Te e tama tiaibao: te Masedonia dali Akaia dali te tą pedai side bidibo Godigo we bidi augwaligo po mia selama, tama dwagi yai homu eyu augwa nai sesa pelama sisinama, tama eno nogoba munama, tama te nai meni yai te Godigo we bidi augwalibolo te Jerusalemba tolainogo ebo dao.^u ²⁷Mu tama, augwa digi augwaligo te mone mabo sęde wiegi yai homu elama augwaligo tama tiwai yali, tiali goli augwaligo negeli me te Jerusalem dabede elaluai. Magi baso meni, te Jerusalemde bidibo Juda dabe augwaligo te Juda hani isąawai gasa hani dabe augwali te Godigo wiegi yai gesi po mani negeli elaluai. Tama tibaso, gasa hani augwaligo te tigide nai tau sabo negeli te Juda dabe augwalide elaluai dao.^v ²⁸Te gasa hani bage augwaligo Godigo wiegi yai po odama, tama te pogo megı du walobao, te gasa hani bage augwaligo augwa monego te Juda dabe tau saibao. Tama eno te ena nogoba muani sę silabo homu eyu, tama eno te wiegi yai du tigidali te Jerusalem dabe augwaligo nogoba bugagia menama da, tama nosali ena te Spen buluba pabo tūdu painogo, tama tedu pobadi hasia eno dage bolo suagasaibao. ²⁹Tama eno koneanio, te ena dage bidiboba sabalobo si, te Kraisgo da tigidalibolo te wiegi yai homu ilibo dwagi yai sę elama, tama da pagąwaibao.

³⁰Eno ama dede, eno homugo dagego te dago Genuai Bidi Jisas Krais homu koneama, tama te Tedali Mobo Bidigo da tomode hodolali duga hasi godolo ebo kolesaga me homu kone palao. Tama te side homu kone palama, dage homu hodolama, tama te gedu haluasa po wabo sę dene ena dali emainu eno te homu godolo ebao. Dagego te Godibolo gedu haluasa po weyu ena tau somainogo yao, ³¹tama ena te Juda dabe meba te Godigo po sela sąbo bidi augwali nogode ena dagala samainogo yaibao. Tama me, dagego te Godibolo gedu haluasa po obaso, te Godigo aga we bidi Jerusalem dabe augwaligo te eno augwali tau sabo sęde dwagi yai homu eyu tama godolo emainao. ³²Tama tiyu, tama Godigo usu da homu ebaso da, te ena wiegi yai homu pemene eyu, tama dage bidiboba sabolaibao. Tama ena dage dali dwasianu sogo bidiyu toma

^t 15:22 Rom 1:13 ^u 15:26 1 Ko 16:1-4 ^v 15:27 1 Ko 9:11

nabo homu yaibao. ³³ Eno homugo God da, aga te wiegi yai homu nagame ebo page bidi, aga te dage tigidali dali bida. Mu dao.

Polgo we bidi hauwabolo siade da po ola tolali

16 ¹Eno homugo te dago abe Fibi aga dage bidiboba sabalobo si dagego aga selama, tama agabolo wiegi yai sę bugagia yao. Agai te ede Senkria bulude Godigo po odobo we bidi tau sabo sę ebo dao. ²Eno homugo dagego homu Genuai Bidiba koneama, tama dagego te we Fibi selama, te dage Godigo po odobo we bidi dali bidimai homu yao. Te wiegi yai kolesaga da Godigo we bidigo ebo kolesaga dao. Tama Fibi aga magi nai me deli meni baso da, teda dagego aga tau sao. Magi baso meni, agai abagi homu eyu tama we bidi hauwa tau sai, tama agai ena me tau sai dao.

³Dagego eno siade da po wali te we Prisilade, aga bidi Akwila sibolo mao, augwali si te Krais Jisasde ena dali deli sę ebo dao. ⁴Te augwali sigo ena isidali weyu ena tau siyu isabo sisi yai elaluali. Tama eno naga eno gedu haluasa po augwali side weyu Godibolo usu da po me wabeo. Menio. Te Godigo po odobo gasa hani dabe tigidali augwaligo me te gedu haluasa po weyu, te Prisila dali Akwila dali side Godibolo puba hwi wabo dao. ⁵Tama eno siade da wali po dagego te augwali sigo beba sisinibo te Godigo po odobo we bidibolo te po wao.

Dagego eno siade da wali po te bidi Epainetus agabolo mao, eno abagi mu dao. Te moni tq Esiade te tigidali we bidi augwaligo augwa homu Kraisba musiabantadi te agai polasa aga Godigo po wali pabo bidi hasia pedalai. ⁶Dagego eno siade da wabo po te we Mariabolo wao. Agai te se dene hauwa elama dage tau sai. ⁷Te eno siade da wali po dagego te bidi si Andronikus dari Junias sibolo wao. Augwali si eno Juda hani deli tama ena dari me sogo polobadu kalabuside bidai dao. Augwali si te Godigo po sela pabo bidi augwali tomode nogi elalubao, tama augwali si ena dari polama Kraisde wadolama bidai.

¹²Dagego eno siade da wali po te we ama name si Trifina dali Trifosa sibolo wao, augwali si te Genuai Bidigo se ebo dao. Te eno siade da wali

po te we nogi Persisbolo wao, eno abagi mu dao. Agai sę dene hauwa Genuai Bidide yai dao. ¹³Eno siade da wali po dagego te Rufusbolo waiyqo. Aga te Genuai Bidi wali pabo wiegi yai bidi dao. Eno siade da wali po agai idabolo me wao. Te we te enade te aga eno ogwa tiwai dao homu eyu, tama agai enade dwagi yai sę ebo dao. ¹⁴Eno siade da wali po te Asinkritisbolo me, Flegon, Hermes, Patrobas, Hermas me, te bidi dabebolo dagego te po waiyqo, tama augwali dali bidalubo ama dedebolo me wao. ¹⁵Dagego eno siade da wali po te Filologus dali aga we Julia sibolo me, tama te bidi Nereus dali aga abe dali sibolo weyu, tama te bidi Olimpasbolo me, tama augwali dali bidibo Godigo we bidi tigidali augwalibolo te po waiyqo.

¹⁶Te Godigo we bidi dago ebo kolesaga te tiwai eyu, tama abagi homu eyu, duga hasi dage tigidali deli deligo te ama dede augwali pageiaqo. Te Kraisgo po odobo hani tigidali augwaligo siade da po dagebolo ola tolobao.

Bidi mebago Kraisgo hani we bidi tomode pedebo po

¹⁷Ama dedeo, te we bidi hani pedebo kolesaga ebo bidi dabe, te bagede dagego bugagia suao, dua dao. Te dagego Kraisde polobadu odali ola mabo po, te po augwaligo sela sawainogo eyu, tama augwaligo we bidi dwai sę ebo kolesaga tomoba kegebo dao. Te tobage we bidi dagego tagalao, augwali tudiba mu muao. ¹⁸Magi baso meni, te tobage bidi dabe augwaligo te dago Genuai Bidi Kraisde sę me ebeo. Menio. Te augwaligo augwa tigigo digi ebo kolesaga naga wali pabo dao. Tama pusu ebo po me tama te bidi homu begasa pabo tibo pogo augwaligo te dwai sęde konesiabo we bidi dabe homuba tibo po ola menama, tama te bidi dabe augwaligo homugo te dwai kolesaga da homu me isawaibao. ¹⁹Dagego Godigo po bugagia wali pabo kolesaga po, te tigidali bidi dabe augwaligo odalio. Tama tibaso, eno wiegi yai homu pemene dagede ebao. Tiali goli eno homugo dagego te wiegi yai doloba pai kolesagade bugagia gisiga koneao. Me ma, te dwai kolesagade eno homugo dage te tobage kolesaga isayabo homu mu yao. ²⁰Tama tiyu da, teda God da, aga te wiegi yai homu nagame ebo page bidi, dwasianu sogo tama silama, tama agai te Satan dagego saçä dologoba munama agawaibao. Te eno homugo te dago Genuai Bidi Jisas Kraisgo da olo mu tau sali wiegi yai kolesaga dage dali bidao.

Bidi meba augwaligo Rom dabebolo siade da po ola tolai

²¹Ena dali deli sę ebo bidi, Timoti, agai siade da wabo po dagebolo ola tolobao. Tama Lusius me, Jeson me, Sosipater me, eno Juda hani deli bage, augwaligo me siade da wabo po dagebolo ola tolobao.

²²Ena Tertius, te eno Polgo pedauwalide po selama tama eno e pas eno nogogo aseai. Te Genuai Bidigo nogide eno siade da wabo po dagebolo obao.

²³ Te bidi nogi Gaius agai siade da po dagebolo ola tolobao. Agai ena Pol bugagia agai bede tonaluyu nai gesali. Aga beba te Kraisgo po odobo we bidi augwali deliba sisinibo dao. Erastus, aga e hanude te gavmanigo kuskus sę ebo masigi tonalubo bidi, tama dago ama Kwartus, te augwali sigo siade da po dagebolo ola tolobao.

²⁴ [Te dago Genuai Bidi Jisas Kraisgo da olo mu tau mani wiegi yai kolesaga te dage tigidali dali bidao. Mu dao.]

Dago God nogi uwgaba sao

²⁵ Dago Godigo nogi uwgaba mu sinao. Eno aga gesi wiegi yai po pusubogia tama God agai dage te Kraisde homu kęą pai we bidi mu dąu wabo usu yaibao. Te wiegi yai gesi po te Jisas Kraisde elalubao. Tama polobadu tigidali sogo te po te geme dualali po geme dualaluali, ²⁶ tiali goli megi Godigo te po hania hanilai dao. Godigo po pusali bidi profet dabego te geme dualali po polobadu asęani. Tama megi te sesemane sogo bidibo Godigo agai te augwalibolo te po pusao po olama, tama agai po sela pabo bidi dabe augwaligo te tigidali tőde bidibo we bidibolo pusugi peyu, tama augwalibolo hania ola mabo sę megi ebo dao, te tigidali we bidi agaba konealubo po dąu olama tama agai kolesaga wali pomainogo ebao.

²⁷ Te God agaduba deligo naga mu koneai elalubao, dago te Jisas Kraisde sesemane bidada pabo sogo aga nogi uwgaba sao. Mu dao. Eno po tama dao. Ena Pol da.